

کارنامه خرد

برای رسیدن به یک ۲۰ خوب

ادبیات

مدرس: سعید عنبرستانی

جمعبندی ۱۴۰۲

سوالات امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۱

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۰/۵	۱	با توجه به اشعار و عبارات زیر، معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) این حرف در بادی امر، زیاد بی‌پا و بی‌معنی به نظر می‌آید. ب) نی حریف هر که از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید
۰/۲۵	۲	عبارت «حرکت به سوی مقصدی برای به دست آوردن و جست‌وجوی چیزی» در توضیح کدام واژه آمده است؟ الف) اتراق ب) پویدن پ) مشایعت ت) وصول
۰/۲۵	۳	کدام یک از واژه‌های بیت زیر، مترادف واژه «سریر» است؟ «بدو گفت: بی تو نخواهم زمان نه اورنگ و تاج و نه گرز و کمان»
۰/۷۵	۴	در هریک از موارد زیر، املاي درست را از داخل کمانک برگزینید. الف) چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه (صور / سور) ب) تو حکیمی؛ تو عظیمی؛ تو کریمی؛ تو رحیمی تو نماینده‌ی فضلی؛ تو سزاوار (ثنایی / سنایی) پ) چه خوش گفته‌اند که (امپراتوری‌ها / امپراطوری‌ها) ی بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، از سوء‌هاضمه می‌میرند.
۰/۵	۵	در متن زیر، واژه‌ای را که املاي آن غلط است، بیابید و شکل درست آن را بنویسید. «یکی از حضار که محظوظ گردیده بود، گفت: «ای واللّه، حقیقتاً استادی!» مصطفی به رسم تحقیر، چین به صورت انداخته... همه حضار یک‌صدا تصدیق کردند. در این اثنا صدای زنگ تلفن از سرسرای امارت بلند شد.» امری بحارت
۰/۷۵	۶	در گروه کلمات زیر، سه نادرستی املايي وجود دارد؛ شکل درست هریک را بنویسید. «حزین و غم‌انگیز، زی حیات و جان‌دار، ضمد و مرحم، غرس و نشاندن، کازیه و جاکاغذی، مُصِر و پافشاری کننده، معلوف و انس‌گرفته، هول و ترسناک»
۰/۵	۷	تفاوت معنایی فعل «گرفت» را مصراع‌های زیر، بررسی کنید. الف) ز کردار بد پوزش اندر گرفت ب) محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت
۰/۲۵	۸	در بیت «غرق غباریم و غربت، با من (بیا سمت باران / صد جویبار است اینجا، در انتظار من و تو):» الف) کاربرد کدام نقش تبعی در مصراع دوم مشهود است؟ ب) مصراع نخست را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی، مرتب کنید. شیوه‌ی بلاغی معنایی در مصراع دوم مرتب‌ی بازرگان
۰/۲۵	۹	در سروده «خندهات که رها می‌شود / و پروازکنان در آسمان مرا می‌جوید / تمامی درهای زندگی را / به رویم می‌گشاید»: الف) کدام واژه «دوتلفظی» است؟ ب) ترکیب «درهای زندگی» وصفی است یا اضافی؟ پ) مفهوم نشانه «ان» را در واژه «پروازکنان» بنویسید. آنگان پروازکنان
۰/۲۵	۱۰	در متن «چون حق تعالی بنده‌ای را گزید و مستغرق خود گردانید، هر که دامن او را بگیرد و از او حاجت طلبد، بی آنکه آن بزرگ یاد کند و عرضه دهد، حق، آن را برآرد.» الف) فعل «بگیرد» ماضی التزامی است یا مضارع التزامی؟ ب) نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را، به ترتیب، بنویسید. بگیر + ن + نکر + نکر

۰/۲۵	۱۱	نوع حذف در مصراع نخست بیت زیر، به قرینه لفظی است یا معنایی؟ «آیینۀ نگاهت، پیوند صبح و ساحل / لبخند گاه‌گاهت، صبح ستاره‌باران»
۰/۲۵	۱۲	در عبارت «عشقم به این بود که حرفان را بشنوم. الان هم دوستانتان دارم؛ بیشتر از همیشه.» الف) جمله پیرو (وابسته) را مشخص کنید. ب) نقش ضمیر متصل (پیوسته) را در جمله سوم بنویسید.
۰/۲۵	۱۳	در عبارت «بعد از خواندن این مطلب، متوجه شدم که دنیا عجیب فراموش کار است! بیست‌سی سال پیش چه کارها کرده!» الف) نوع وابسته وابسته را بنویسید. ب) نمودار گروه اسمی را که در آن وابسته وابسته آمده، رسم کنید.
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱	۱۴	هریک از ابیات زیر را به درستی کامل کنید. الف) اگر مستم اگر هشیار، اگر خوابم اگر بیدار ب) آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه آورد مرگ، گرم به آغوش تو پناه
۰/۲۵	۱۵	نویسنده کتاب «سانتاماریا» کیست؟
۰/۲۵	۱۶	کدام بیت در بردارنده نام یکی از سرایندگان «غزل اجتماعی» در عصر مشروطه است؟ الف) پروین، شراب معرفت از جام علم نوش ب) پیش از آنی که زند سبزه سر از خاکش کاش ترسم که دیر گردد و خالی کنند جام دل عارف هوس سبزه و صحرا می کرد
۰/۵	۱۷	جاهای خالی عبارت زیر را به شکلی درست، پر کنید. «متن زیر، برگرفته از کتاب نوشته آلفونس دوده و ترجمه است.» «ما بغض و اندوه، صدا را در گلویش شکست، نتوانست سخن خود را تمام کند؛ سپس روی برگردانید و پاره‌ای گچ برگرفت و با دستی که از هیجان و درد می‌لرزید، بر تخته سیاه این کلمات را با خط جلی نوشت: زنده باد میهن!»
۰/۲۵	۱۸	مفهوم نمادین «گل سرخ» را در سروده زیر، بنویسید. «نان را از من بگیر، اگر می‌خواهی (هوا) را از من بگیر، اما خنده‌ات را نه (گل سرخ) را از من بگیر.»
۰/۲۵	۱۹	بیت «بدان گاه سوگند پرمایه شاه / چنین بود آیین و این بود راه» نمایانگر کدام یک از زمینه‌های حماسه است؟
۰/۵	۲۰	در باره تلمیح به کار رفته در بیت زیر، توضیح دهید. «ز نیرنگ هوا و از فریب آذخانی دلت خلد است خالی ساز از طاووس و شیطانش»
۰/۷۵	۲۱	با توجه به رباعی زیر، به پرسش‌های داده شده، پاسخ دهید. «کس چون تو طریق پاک‌بازی نگرفت زین پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت الف) واژه «زخم» با کدام واژه ارتباطی مبتنی بر تشبیه دارد؟ ب) آرایه‌های ادبی «تشخیص» و «کنایه» را در مصراع پایانی مشخص کنید.

۰/۲۵	۲۲	در بیت زیر، معنای مجازی واژه «خاک» چیست؟ «بگفتا: دل ز مهرش کی کنی پاک؟» بگفت: آن گه که باشم خفته در خاک»
۰/۲۵	۲۳	«مشبه‌به» را در عبارت زیر، مشخص کنید. «تو ای کشتی تندرو خیال من، همین جا لنگر انداز؛ زیرا برای تو بیش از این اجازه سفر نیست.»
۰/۷۵	۲۴	آرایه ادبی مناسب با هر بیت را برگزیده، در برابر آن بنویسید. (یک آرایه اضافه است)
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>الف) یکی تازی ای برنشسته سیاه ب) عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را سیل یکسان می کند پست و بلند راه را پ) در عالم پیر، هر کجا برنایی است</p> <p>۱- ایپام ← ۲- اغراق ۳- حسن تعلیل ۴- اسلوب معادله</p> </div>		
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۰/۲۵	۲۵	مفهوم کدام بیت با سروده زیر، تقابل معنایی دارد؟ «گفت در دل: رخشا! طفلک رخشا! آه! این نخستین بار شاید بود کان کلید گنج مروارید او گم شد» الف) در غم ما روزها بی گاه شد ب) اگر خونین دلی از جور آیام
۰/۲۵	۲۶	در بیت زیر، پس از آنکه «دوصد مرد آتش فروز» در آتش می دمند، چه اتفاقی می افتد؟ «بیامد دوصد مرد آتش فروز دمیدند گفتی شب آمد به روز»
۰/۲۵	۲۷	کدام یک از بیت های زیر، بیانگر وادی «استغنا» است؟ الف) مال اینجا بایدت انداختن ب) هشت حنّت نیز اینجا مرده ای است ج) اینجا بایدت درباختن د) هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است
۰/۲۵	۲۸	گزینه درست را انتخاب کنید. «رستم» پس از آنکه به نیرنگ «شغاد» پی بُرد، «با کمان و تیر»: الف) یکی تیر زد بر بر اسپ اوی ب) درخت و برادر به هم بر بدوخت ج) بزد راست بر چشم آن نامدار د) سر و گوش و پایش به پیکان بدوخت
۰/۲۵	۲۹	نویسنده در عبارت زیر، به فرمان برداری ساکنان «کرانه های فرات» از کدام حکومت اشاره می کند؟ «کرانه های فرات، خط از کرانه رود تیسر می خواندند.»
۰/۲۵	۳۰	شاعر در بیت «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت»، ادامه حیات ملّت ها را در گروه چه موضوعی می داند؟
۰/۵	۳۱	در نوشته زیر، مفهوم کنایه قسمت های مشخص شده را، به ترتیب، بنویسید. «بعد از حکیم اسرار، همه چشم ها به او بود که حوزه حکمت را او گرم نگاه دارد.»

دنی

توح

۰/۲۵	۳۲	با توجه به سروده زیر، مقصود از «خوان هشتم» چیست؟ «پهلوان هفت خوان، اکنون طعمه دام و دهان خوان هشتم بود»	سازگار / جاه
۰/۲۵	۳۳	مقصود از «سرای پاک و پلید» در بیت زیر چیست؟ «در این مقام، طرب بی تعب نخواهد دید که جای نیک و بد است این سرای پاک و پلید»	دین
۰/۲۵	۳۴	در هریک از عبارات زیر، به جز ... به گونه‌ای از «مصطفی» یاد شده است. الف) روا نیست بیش از این روی میزبان محترم را زمین انداخت. ب) مشغول تماشا و ورناد از این مخلوق کمیاب و شیء عجاب بودم. پ) پنج انگشت دعاگو به معیت میج و کف و مایتعلق به، بر روی صورت گل انداخته اقلام استادی نقش بست. ت) یک دست از بهترین لباس‌های نودوز خود را به انضمام مایحتوی، به دست چلاق شده خودم از خانه بیرون انداختم.	خودنویسده
۰/۲۵	۳۵	عبارت «ناله‌های گریه‌آلود آن روح دردمند و تنها را می‌شنوم، ناله‌های آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعه گمنام و غریبش، در کنار آن مدینه پلید و در قلب آن کویر بی‌فریاد، سر در حلقوم جاه می‌برد و می‌گریست» یادآور کدام موضوع مشهور است؟	ناله‌های انا علی و صفات با جاه
۰/۱۵	۳۶	مفهوم مشترک بیت «یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب / کز هر زبان که می‌شنوم نامکرر است» و سروده زیر را بنویسید. «هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم و آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم: که نواز آن منی، و من از آن تو»	نزد آتورا - عشق تبار می‌شود
۰/۱۵	۳۷	با توجه به متن زیر چرا عین القضاة همدانی، عشق ورزی را در عرفان واجب دانسته است؟ «ای عزیز، به خدا رسیدن فرض است و لابد هر چه به واسطه آن به خدا رسند، فرض باشد به نزدیک طالبان عشق، بنده را به خدا برساند؛ پس عشق از بهر این معنی، فرض راه آمد.»	چون عشق است که راه فراموشی را
۰/۱۵	۳۸	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) وظیفه روزی به خطای منکر نبرد. ب) این عیار مهر و کین مرد و نامرد است پ) امروز خورشید در دشت، آینه‌دار من و تو ت) عشق هرکسی را به خود راه نهد و به همه جایی ماوا نکند. ث) پامان به ده باز نشده بود و در شهر دست و پا گیر نشده بودیم. ج) پشت دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفیع رتبه نگردم. چ) وا نیامد در جهان زین راه، کس ح) سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار	۱ مرتب سازی ۲ معادل سازی ۳ باز نویسی بازنویسی

پاسخنامه امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۱

قلمرو زبانی (۷نمره)		
۰/۵	(ب) دوست، همدم، همراه. ۰/۲۵ ص ۴۷	۱ (الف) آغاز. ۰/۲۵ ص ۱۳۴
۰/۲۵		۲ (ب) پوییدن. ۰/۲۵ ص ۱۰
۰/۲۵		۳ اورنگ. ۰/۲۵ ص ۳۶
۰/۷۵	(پ) امپراتوری‌ها. ۰/۲۵ ص ۶۲	۴ (الف) سور. ۰/۲۵ ص ۴۸
۰/۵		۵ (ب) ثنایی. ۰/۲۵ ص ۱۰
۰/۷۵	مألف. ۰/۲۵ ص ۱۳۷	۶ (الف) عمارت. ۰/۲۵ ص ۱۳۷
۰/۷۵	مرهم. ۰/۲۵ ص ۱۶۸	۷ (الف) آغاز کرد. ۰/۲۵ ص ۱۰۴
۰/۵	(ب) اخذ کرد. ۰/۲۵ ص ۱۹	۸ (الف) معطوف. ۰/۲۵
۰/۷۵	با من سمت باران بیا. ۰/۲۵ ص ۸۴	۹ (الف) آسمان. ۰/۲۵
۰/۷۵	(پ) صفت فاعلی. ۰/۲۵ ص ۱۵۰	۱۰ (الف) مضارع التزامی. ۰/۲۵
۰/۷۵	نهاد. ۰/۲۵ ص ۵۱	۱۱ (ب) مسند. ۰/۲۵
۰/۲۵		۱۲ (الف) معنایی. ۰/۲۵ ص ۵۷
۰/۵	(ب) مفعول. ۰/۲۵ ص ۸۸	۱۳ (الف) که حرفتان را بشنوم. ۰/۲۵
۰/۵	(ب) خواندن این مطلب ۰/۲۵ ص ۶۳	
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱	۱۱۷ ص ۰/۵	۱۴ (الف) به‌سوی تو بود روی سجودم میهن ای میهن. ۰/۵ ص ۱۱۷
		(ب) لبریز زندگی است نفس‌های آخرت. ۰/۵ ص ۹۷
۰/۲۵		۱۵ سیدمهدی شجاعی. ۰/۲۵ ص ۹۳
۰/۲۵	۲۹ ص ۰/۲۵	۱۶ (ب) پیش از آنی که زند سبزه سر از خاکش، کاش / دل عارف هوس سبزه و صحرا می‌کرد. ۰/۲۵ ص ۲۹
۰/۵		۱۷ قصه‌های دوشنبه. ۰/۲۵ عبدالحسین زرین‌کوب. ۰/۲۵ ص ۱۶۲
۰/۲۵		۱۸ عشق. ۰/۲۵ ص ۱۵۰
۰/۲۵		۱۹ مئی. ۰/۲۵ ص ۱۰۳
۰/۵	۱۲۷ ص ۰/۵	۲۰ بنا بر روایات، طاووس از مرغانی بهشتی بود و در فریفتن آدم و حوا، با شیطان همکاری کرد. ۰/۵ ص ۱۲۷
۰/۷۵	کنایه: به بازی نگرفت. ۰/۲۵ ص ۹۵	۲۱ (الف) نشان. ۰/۲۵
۰/۲۵		(ب) تشخیص: مرگ. ۰/۲۵
۰/۲۵		۲۲ قبر. ۰/۲۵ ص ۲۰
۰/۲۵		۲۳ کشتی. ۰/۲۵ ص ۱۵۴
۰/۷۵	(ب) ۴- اسلوب معادله. ۰/۲۵ ص ۴۹	۲۴ (الف) ۲- اغراق. ۰/۲۵ ص ۱۰۳
	(پ) ۱- ایهام. ۰/۲۵ ص ۵۳	

پاسخنامه امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۱

قلمرو فکری (۸ نمره)

۰/۲۵	۲۵	ب) اگر خونین دلی از جور آیام / لب خندان بیاور چون لب جام. ۰/۲۵ ص ۱۵۳
۰/۲۵	۲۶	روز مانند شب تاریک شد. ۰/۲۵ ص ۱۰۳
۰/۲۵	۲۷	ب) هشت جنت نیز اینجا مرده‌ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است. ۰/۲۵ ص ۱۲۳
۰/۲۵	۲۸	پ) درخت و برادر به هم بر بدوخت. ۰/۲۵ ص ۱۱۴
۰/۲۵	۲۹	روم. ۰/۲۵ ص ۶۲
۰/۲۵	۳۰	داشتن مردم صاحب‌قلم. ۰/۲۵ ص ۲۷
۰/۵	۳۱	امید / توجه داشتن. ۰/۲۵ رونق بخشیدن. ۰/۲۵ ص ۷۰
۰/۲۵	۳۲	مرگ / چاه. ۰/۲۵ ص ۱۱۲
۰/۲۵	۳۳	دنیا. ۰/۲۵ ص ۱۲۶
۰/۲۵	۳۴	الف) روا نیست بیش از این روی میزبان محترم را زمین انداخت. ۰/۲۵ ص ۱۳۹
۰/۲۵	۳۵	اشاره به گریستن حضرت علی (ع) در حالی که سر درون چاه می‌برد. ۰/۲۵ ص ۷۳
۰/۵	۳۶	نامکرر بودن و تازگی عشق. ۰/۵ صص ۱۵۵-۱۵۶
۰/۵	۳۷	زیرا عشق را واسطه رسیدن به خدا می‌داند. ۰/۵ ص ۵۳
۰/۵	۳۸	الف) روزی مقرر آنها را با وجود خطاهای زشت‌شان قطع نمی‌کند. ۰/۵ ص ۱۲
۰/۵		ب) این شعر، معیار سنجش دوستی مردان و دشمنی نامردان است. ۰/۵ ص ۱۱۰
۰/۵		پ) اکنون خورشید آزادی و امید / امام (ره)، در فضای کشور، روشنی‌بخش ماست. ۰/۵ ص ۸۴
۰/۵		ت) و عشق هرکسی را نمی‌پذیرد و در هر جایی اقامت نمی‌کند. ۰/۵ ص ۵۲
۰/۵		ث) هنوز به ده رفت و آمد داشتیم و گرفتار شهرنشینی نشده بودیم. ۰/۵ ص ۷۱
۰/۵		ج) از این کار پشیمان شدم که دیگر به فکر ارتقای رتبه نباشم. ۰/۵ ص ۱۴۰
۰/۵		چ) کسی در جهان از این راه بازنگشته‌است [به همین دلیل] کسی از مسافت این راه، آگاه نیست. ۰/۵ ص ۱۲۲
۰/۵		ح) سیاوش این‌گونه گفت که ای پادشاه، تحمل دوزخ برای من آسان‌تر از این سخن (این تهمت) است. ۰/۵ ص ۱۰۱

سوالات امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۲

قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۰/۲۵	<p>۱ در بیت زیر، یک برابر معنایی مناسب برای واژه «شادی» بیابید.</p> <p>«همه عزّی و جلالی، همه علمی و یقینی» همه نوری و سروری، همه جودی و جزایی»</p>
۰/۵	<p>۲ برای هریک از واژه‌های مشخص شده یک برابر معنایی مناسب بنویسید.</p> <p>الف) اگر کوه آتش بود بسپیرم ب) به عنوان ولیمه کباب غاز صحیحی بدهد.</p>
۰/۲۵	<p>۳ معنی واژه «دستور» در بیت زیر با معنی آن در کدام گزینه یکسان است؟</p> <p>«چه نیکو گفت با جمشید دستور» ۱- گر ایدونک دستور باشد کنون ۲- تن ز جان و جان ز تن مستور نیست ۳- به دستور فرمود تا ساروان ۴- بر مصطفی بهر رخصت دوید</p> <p>که با نادان نه شیون باد و نه سور» بگوید سخن پیش تو رهنمون لیک کس را دید جان دستور نیست هیون آرد از دشت، صد کاروان از او خواست دستوری اما ندید</p>
۰/۵	<p>۴ املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) آلا والله که امروز باید (ناهار/ نهار) را با ما صرف کنی. ب) شاهان باز شکاری را روی (شصت/ شست) می‌نشانند و با خویشان به شکار می‌برند.</p>
۰/۷۵	<p>۵ در هریک از متن‌های زیر، واژه‌ای بیابید که دارای «هم آوا» باشد.</p> <p>الف) کشته هر سو بر کف و دیواره‌هایش نیزه و خنجر / چاه غدر ناچوان مردان / چاه پستان، چاه بی‌دردان ب) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من ج) در آن اثنا صدای زنگ تلفن از سرسرای عمارت بلند شد.</p>
۰/۵	<p>۶ در هریک از موارد زیر، املای یک واژه نادرست است؛ آن را بیابید و درست آن را بنویسید.</p> <p>الف) پیرمرد از داخل کاذب روی میز، یک پاکت کهنه را برداشت و حواله مخارج قریب شش ماه من را نوشت. ب) پس از عزیمت رضاشاه، همه تبعیدی‌ها رها شدند و به ایل (اشیره) بازگشتند.</p>
۰/۲۵	<p>۷ در کدام گزینه غلط املایی دیده می‌شود؟</p> <p>۱) نهالی چند در هنگام ورود خویش در باغ غرس کرده بود. ۲) کتاب را بر روی زانو گشوده بود و از پس عینک ستبر خویش در آن می‌نگریست. ۳) چنان می‌نمود که در چهارگوشه اتاق، درفش ملی ما را به (جتزاز) درآورده باشند. ۴) قومی به اسارت دشمن درآید و مغلوب و مقهور گردد.</p>
۱	<p>۸ با توجه به سروده زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«داشتم می‌گفتم، آن شب نیز / سورت سرمای دی بیدادها می‌کرد / و چه سرمایی، چه سرمایی! / لیک، خوشبختانه آخر، سرپناهی یافتم جایی / ... قهوه‌خانه گرم و روشن بود، هم چون شرم... / همگنان را خون گرمی بود.»</p> <p>الف) واژه «دی» کدام یک از انواع وابسته و وابسته است؟ (ب) زمان کدام فعل «ماضی مستمر» است؟ ج) نقش دستوری واژه «خوشبختانه» را بنویسید. د) نوع واژه مشخص شده را تعیین کنید.</p>

عطف

۱	<p>با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>(۱) از سیم به سر یکی کله خود رازی ز آهن به میان یکی کمر بند داری</p> <p>(۲) ای مشت زمین بر آسمان شو بر وی بنواز ضربتی چند</p> <p>(۳) ای مادر سرسپید، بشنو این پند سیاه‌بخت فرزند</p> <p>الف) در بیت اول، نوع حذف، قرینه لفظی است یا معنایی؟ (ب) کاربرد معنایی فعل «شو» اسنادی است یا غیر اسنادی؟</p> <p>ج) یک ترکیب وصفی در بیت دوم بیابید.</p> <p>د) هسته گروه اسمی «این پند سیاه‌بخت فرزند» را تعیین کنید.</p>	۹
۰/۵	<p>نمودار گروه اسمی «دو تخته فرش» را رسم کنید و نوع وابسته و وابسته را در آن تعیین نمایید.</p>	۱۰
۰/۵	<p>در همه گزینه‌ها به جز جمله‌ای با الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» دیده می‌شود.</p> <p>(۱) محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند.</p> <p>(۲) به عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسازد.</p> <p>(۳) همواره عشق قدیم را موضوع صحیفه شعر خود می‌گرداند.</p> <p>(۴) آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان، آتش بیند.</p>	۱۱
۱	<p>با توجه به بیت‌های زیر، درست یا نادرست گزاره‌های داده شده را تعیین کنید.</p> <p>صد هزاران سایه جاوید تو / کم شده بینی ز یک خورشید تو</p> <p>چون نگه کردند آن سی مرغ زود / بی شک این سی مرغ آن سیمرغ بود</p> <p>خویش را دیدند سیمرغ تمام / بود خود سیمرغ، سی مرغ تمام</p> <p>الف) واژه «تو» نقش تبعی تکرار و واژه «خود» نقش تبعی بدل دارد.</p> <p>ب) بیت دوم، یک جمله غیر ساده است و مصراع اول، جمله وابسته آن است.</p> <p>ج) نقش دستوری واژه «تمام» در هر دو مصراع بیت سوم، «قید» است.</p> <p>د) مفهوم «ان» در واژه «صد هزاران» همانند واژه «ان» در واژه «بهاران» است.</p>	۱۲
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۰/۵	<p>بیت زیر را با مصراع مناسب کامل کنید.</p> <p>من این زیبا زمین را آزمودم؛ میهن ای میهن!</p>	۱۳
۰/۵	<p>مصراع دیگر هر یک از بیت‌های داده شده را انتخاب کنید؟</p> <p>الف) آه این سر بریده ماه است در پگاه؟</p> <p>(۱) یا ماه بی ملاحظه افتاده بین راه؟</p> <p>(۲) یا نه سر بریده خورشید شامگاه؟</p> <p>ب) به هر حالت که بودم با تو بودم؛ میهن ای میهن!</p> <p>(۱) به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم</p> <p>(۲) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار</p>	۱۴

۱۵	مفهوم نمادین هریک از موارد مشخص شده را بنویسید. الف) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز ب) ناگهان انگار / بر لب آن چاه / سایه‌ای را دید / او، شغاد، آن نابردار بود	۰/۵
۱۶	باتوجه به بیت‌های زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۱) گر در <u>سرت</u> هوای وصال است، حافظا (۲) بگفتا دل ز مهرش کی کنور پاک؟ الف) در کدام واژه بیت نخست آرایه «مجاز» وجود دارد؟ ب) در بیت دوم، کدام واژه‌ها آرایه «جناس» را پدید آورده‌اند؟	۰/۵
۱۷	مفهوم هریک از کنایه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) این سال نو به شما مبارک باشد و هزار سال به این سال‌ها برسید. ب) دیدم ماشاءالله چشم بد دور، آقا و اترقیده اند.	۰/۵
۱۸	در همه ابیات به جز گزینه زمینه «ملی» حماسه آشکار است. (۱) پراکنده کافور بر خویشتن (۲) چنین است سوگند چرخ بلند (۳) رخ شاه کاووس پرشرم دید (۴) بدان گاه سوگند پرمایه شاه چنان چون بود رسم و ساز کفن ← ملی که بر بی‌گناهان نیاید گزند ← سخن گفتنش با پسر نرم دید ← چنین بود آیین و این بود راه ←	۰/۵
۱۹	با توجه به هریک از موارد داده شده، پاسخ درست را انتخاب کنید. الف) در بیت «لبریز زندگی است نفس‌های آخرت» آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه»، مصراع اول، آرایه «حسن تعلیل» دارد یا «تناقض»؟ ب) آرایه بارز در بیت «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست»، «اسلوب معادله» است یا «اغراق»؟ ج) در سروده «همان جا که شاید اینک دست زمان و صورت ظاهرش، مرده نشانش بدهند»، ترکیب «دست زمان»، اضافه استعاری است یا تشبیهی؟ د) در نوشته «زمزم لطیف و سبک و ملایم شما گمان مرا تأیید کرد»، آرایه «سجع» دیده می‌شود یا «حسن آمیزی»؟	۱
۲۰	هریک از آثار «قصه‌های دوشنبه»، در حیاط کوچک پاییز در زندان، فی حقیقه العشق و قصه شیرین فرهاد»، با کدام یک از توضیحات زیر متناسب است؟ الف) کتابی است عرفانی از شیخ شهاب الدین سهروردی ب) شعر خوان هشتم از سروده‌های این کتاب است. ج) این اثر از ترجمه‌های عبدالحسین زرّین کوب است. د) داستانی است طنز، از احمد عربلو با موضوع دفاع مقدس	۱

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۱	معنی هریک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.	
الف	پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای مُنکر نَبَد.	۱
ب	در همان ببحوحه بخور بخور منظره زوال غاز خدایبامرز، مرا به یاد بی‌ثباتی فلک بوقلمون انداخت.	۰/۷۵
ج	توپخانه شروع کرده بود و صدای مهیب آن، صدای کودکانه اما خشک کلاش را در خود هضم می‌کرد.	۰/۵
د	چه استبعادی دارد که روزی خاطراتی از سفر ماه هم بنویسم!	۰/۲۵
هـ	گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان	۰/۷۵
و	گفت: «کار شرع کار درهم و دینار نیست»	۰/۷۵
ز	چون رود امیدوارم بی‌تابم و بی‌قرارم	۰/۷۵
ح	فکری ای هم وطنان، در ره آزادی خویش	۰/۵
	بنمایید که هر کس نکند، مثل من است	۰/۵
	سراسر همه دشت بریان شدند	۰/۵
	بر آن چهر خنداناش گریان شدند	۰/۵

درک مطلب													
۰/۵	<p>۲۲ درک و دریافت خود را از سروده زیر بنویسید. «و اگر دیدی، به ناگاه/خون من برسنگ فرش خیابان جاری است./بخند: زیرا خنده تو/ برای <u>دستان من</u>،/شمشیری است آخته»</p>												
۰/۵	<p>۲۳ مفهوم مشترک سروده‌های زیر را بنویسید. * یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب کز هر زبان که می شنوم نامکرر است * هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم / و آنچه را قدیمی است قدیمه ندانم : «که تواز آن منی و من از آن تو»</p>												
۰/۵	<p>۲۴ با توجه به متن زیر، منظور هدهد از «خورشید» و «ذره» چیست؟ هدهد در پاسخ طاووس گفت: «بهشت جایگاهی خرم و زیباست اما زیبایی بهشت نیز پرتوی از جمال <u>سیمرغ</u> است.» هر که داند گفت با <u>خورشید</u> راز کی تواند ماند با یک <u>ذره</u> باز؟</p>												
۰/۵	<p>۲۵ مفهوم کدام بیت با عبارت «وصول به <u>حسن</u> ممکن نشود: آلا به واسطه عشق و عشق هر کس را به خود راه ندهد»، یکسان است؟ (۱) <u>بیم آن</u> است کز <u>غم</u> عشقت (۲) من که هر آنچه داشتم <u>اول</u> ره گذاشتم (۳) بی <u>عشق</u> زیستن را جز <u>نیستی</u>، چه نام است؟ (۴) می تواند حلقه <u>بر</u> در <u>زده</u> <u>حریم</u> <u>حسن</u> را</p> <p>سر بر آرد <u>دلم</u> به <u>شیدایی</u> حال برای چون <u>تویی</u> اگر که <u>لایقم</u> بگو یعنی اگر <u>نباشی</u> کار <u>دلم</u> <u>مقام</u> است در <u>رگ</u> <u>جان</u>، هر که را چون <u>زلف</u> <u>پیچ</u> و <u>تاب</u> هست</p>												
۰/۷۵	<p>۲۶ هر یک از موارد زیر، با کدام مورد در جدول داده شده مفهوم مشترکی دارد؟ (یک مورد در جدول اضافی است)</p> <p>الف) <u>کاووس</u> <u>کیانی</u> که <u>کی</u> اش نام نهادند ب) <u>حتی</u> <u>درختش</u>، <u>غارش</u>، <u>کوهش</u>، هر <u>صخره</u> <u>سنگش</u> و <u>سنگریزه</u> اش آیات <u>وحی</u> را <u>بر لب</u> دارد. ج) <u>شیرمردی</u> باید این <u>ره</u> را <u>شگرف</u> <u>زان</u> که <u>ره</u> دور است و <u>دریا</u> <u>زرف</u> <u>ژرف</u> <u>از</u></p> <table border="1"> <tr> <td>۱</td> <td>نی حدیث <u>راه</u> <u>پر خون</u> می کند</td> <td>قصه‌های <u>عشق</u> <u>مجنون</u> می کند</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td><u>راستی</u> <u>خاتم</u> <u>فیروزه</u> <u>بواسحاقی</u></td> <td><u>خوش</u> <u>درخشید</u> <u>ولی</u> <u>دولت</u> <u>مستعجل</u> بود ✓</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>من <u>نمازم</u> را <u>وقتی</u> می <u>خوانم</u> / که <u>اذانش</u> را <u>باد</u> <u>گفته</u> <u>باشد</u> <u>سر</u> <u>گلدسته</u> <u>سرو</u> / ...</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>هر که <u>جز</u> <u>ماهی</u>، <u>ز</u> <u>آبش</u> <u>سیر</u> <u>شد</u></td> <td>هر که <u>بی</u> <u>روزی</u> <u>است</u>، <u>روزش</u> <u>دیر</u> <u>شد</u></td> </tr> </table>	۱	نی حدیث <u>راه</u> <u>پر خون</u> می کند	قصه‌های <u>عشق</u> <u>مجنون</u> می کند	۲	<u>راستی</u> <u>خاتم</u> <u>فیروزه</u> <u>بواسحاقی</u>	<u>خوش</u> <u>درخشید</u> <u>ولی</u> <u>دولت</u> <u>مستعجل</u> بود ✓	۳	من <u>نمازم</u> را <u>وقتی</u> می <u>خوانم</u> / که <u>اذانش</u> را <u>باد</u> <u>گفته</u> <u>باشد</u> <u>سر</u> <u>گلدسته</u> <u>سرو</u> / ...		۴	هر که <u>جز</u> <u>ماهی</u> ، <u>ز</u> <u>آبش</u> <u>سیر</u> <u>شد</u>	هر که <u>بی</u> <u>روزی</u> <u>است</u> ، <u>روزش</u> <u>دیر</u> <u>شد</u>
۱	نی حدیث <u>راه</u> <u>پر خون</u> می کند	قصه‌های <u>عشق</u> <u>مجنون</u> می کند											
۲	<u>راستی</u> <u>خاتم</u> <u>فیروزه</u> <u>بواسحاقی</u>	<u>خوش</u> <u>درخشید</u> <u>ولی</u> <u>دولت</u> <u>مستعجل</u> بود ✓											
۳	من <u>نمازم</u> را <u>وقتی</u> می <u>خوانم</u> / که <u>اذانش</u> را <u>باد</u> <u>گفته</u> <u>باشد</u> <u>سر</u> <u>گلدسته</u> <u>سرو</u> / ...												
۴	هر که <u>جز</u> <u>ماهی</u> ، <u>ز</u> <u>آبش</u> <u>سیر</u> <u>شد</u>	هر که <u>بی</u> <u>روزی</u> <u>است</u> ، <u>روزش</u> <u>دیر</u> <u>شد</u>											
۰/۲۵	<p>۲۷ بیت «<u>مال</u> این جا <u>بایدت</u> <u>انداختن</u> / <u>ملک</u> این جا <u>بایدت</u> <u>درباختن</u>»، یادآور وادی از هفت وادی <u>منطق الطیر</u> عطار است.</p>												

می رسم کار به (بواسطه)

وصول

طبع

پاسخنامه امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۲

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۰/۲۵	سرور، ۰/۲۵، ص ۱۰	۱
۰/۵	الف) طی می‌کنم، می‌پیمایم ۰/۲۵، ص ۱۰۱ ب) طعامی که در مهمانی و عروسی می‌دهند. ۰/۲۵، ص ۱۳۲	۲
۰/۲۵	گزینه ۳، ۰/۲۵، ص ۴۸	۳
۰/۵	الف) ناهار، ۰/۲۵، ص ۱۳۶ ب) شست، ۰/۲۵، ص ۱۲۱	۴
۰/۷۵	الف) غدر، ۰/۲۵، ص ۱۱۲ ب) ظن، ۰/۲۵، ص ۴۶ ج) عمارت، ۰/۲۵، ص ۱۳۷	۵
۰/۵	الف) کازیه، ۰/۲۵، ص ۶۱ ب) عشیره، ۰/۲۵، ص ۷۹	۶
۰/۲۵	۳) اهتزاز، ۰/۲۵، ص ۱۶۱	۷
۱	الف) مضاف الیه مضاف الیه، ۰/۲۵، ص ۱۰۹ ج) قید، ۰/۲۵، ص ۱۰۹ ب) داشتم می‌گفتم، ۰/۲۵، ص ۱۰۹ د) ربط، ۰/۲۵، ص ۱۰۹	۸
۱	الف) معنایی، ۰/۲۵، ص ۳۴ ج) ضربتی چند، ۰/۲۵، ص ۳۴ ب) غیر اسنادی، ۰/۲۵، ص ۳۴ د) پند، ۰/۲۵، ص ۳۵ (یادآوری: گروه اسمی فقط یک هسته دارد)	۹
۰/۵	رسم نمودار: ۰/۲۵ «دو تخته فرش» ص ۶۵ نوع وابسته وابسته: ممیز (۰/۲۵)	۱۰
۰/۵	۲) به عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسا زد. ۰/۵، ص ۵۴	۱۱
۱	الف) درست، ۰/۲۵، ص ۱۲۵ ج) نادرست، ۰/۲۵، ص ۱۲۵ ب) درست، ۰/۲۵، ص ۱۲۵ د) نادرست، ۰/۲۵، ص ۱۲۵	۱۲

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۰/۵	به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی‌روید، ۰/۵، ص ۱۱۷	۱۳
۰/۵	الف) ۲) (یا نه سر بریده خورشید شامگاه؟)، ص ۹۶ ب) ۱) (به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم)، ص ۱۱۷	۱۴
۰/۵	الف) پروانه نماد عاشق حقیقی است، ۰/۲۵، ص ۱۴ ب) شِغاد، نماد ناجوانمردی است، ۰/۲۵، ص ۱۱۳ (ریاکاری و تزویر نیز درست است)	۱۵
۰/۵	الف) واژه سر (فکر و خیال)، ۰/۲۵، ص ۲۳ ب) خاک و پاک، ۰/۲۵، ص ۲۰	۱۶
۰/۵	۱) آرزوی عمر طولانی کردن، ۰/۲۵، ص ۱۳۴ ۲) پس روی کردن، تنزل کردن، ۰/۲۵، ص ۱۳۳	۱۷
۰/۵	گزینه ۳ یا رخ شاه کاووس پرشرم دید سخن گفتنش با پسر نرم دید، ص ۱۰۳	۱۸

پاسخنامه امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۲

۱۹	الف) «تناقض»، ۰/۲۵، ص ۹۷ ج) اضافه استعاری، ۰/۲۵، ص ۱۵۵	ب) «اسلوب معادله»، ۰/۲۵، ص ۴۷ د) «حس آمیزی»، ۰/۲۵، ص ۹۰
۲۰	الف) فی حقیقه العشق، ۰/۲۵، ص ۵۲ ج) قصه های دوشنبه، ۰/۲۵، ص ۱۶۲	ب) در حیاط کوچک پاییز در زندان، ۰/۲۵، ص ۱۱۴ د) قصه شیرین فرهاد، ۰/۲۵، ص ۴۳
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۲۱	معنی ابیات و عبارات :	
الف	آبروی بندگان را با گناه آشکار نمی ریزد ۰/۵ و وجه معاش (رزق و روزی تعیین شده) را به دلیل خطای زشت قطع نمی کند ۰/۵ ؛ ص ۱۲	۱
ب	در همان میانه غذا خوردن ، منظره نابودی غاز ، ۰/۲۵ مرا به یاد ناپایداری روزگار ریاکار انداخت . ۰/۵ ، ص ۱۳۹	۰/۷۵
ج	آتش توپخانه آغاز شده بود و صدای ترسناک آن ۰/۲۵ ، صدای ضعیف اسلحه کلاش را محو می کرد ۰/۲۵ ، ص ۹۲	۰/۵
د	بعید نیست که به زودی خاطرات سفر ماه را هم بنویسم . ۰/۲۵ ، ص ۶۱	۰/۲۵
هـ	محتسب: پولی بده ۰/۲۵ و خود را نجات بده ۰/۲۵ مست: موضوعات دینی با پول (رشوه) حل نمی شود. ۰/۲۵ ، ص ۱۹	۰/۷۵
و	مانند رود امیدوار اما ناآرام هستم، ۰/۲۵ به سوی دریای اتحاد مردم می روم ۰/۲۵ تا به آرامش برسم. ۰/۲۵ ، ص ۸۵	۰/۷۵
ز	ای هم میهنان برای آزادی خویش چاره ای بیندیشید ۰/۲۵ هر کس در پی چاره نباشد با من زندانی تفاوتی ندارد ۰/۲۵ ، ص ۲۶	۰/۵
ح	همه مردم ناراحت شدند و با دیدن چهره خندان سیاوش از شوق گریستند . ۰/۵ ، ص ۱۰۳	۰/۵
۲۲	شادی معشوق (وطن) به شاعر امید زندگی و قدرت مبارزه می بخشد . ۰/۵ ، ص ۱۵۰	۰/۵
۲۳	سخن عشق تکراری نیست و عاشق از ذکر نام معشوق خسته نمی شود . ۰/۵ ، ص ۱۵۵	۰/۵
۲۴	خورشید : سیمرغ یا خداوند ۰/۲۵ ، ذره : بهشت (دل بستگی های مادی) ۰/۲۵ ، ص ۱۲۱	۰/۵
۲۵	گزینۀ (۴) «می تواند حلقه بر در زد حریم حسن را در رگ جان، هر که را چون زلف پیچ و تاب هست» ۰/۵، ص ۵۶	۰/۵
۲۶	الف) ۲ ۰/۲۵، ص ۶۲ ب) ۳ ، ۰/۲۵، ص ۷۱ ج) ۱ ۰/۲۵، ص ۱۲۰	۰/۷۵
۲۷	وادی طلب یا وادی اول ۰/۲۵ ، ص ۱۲۲	۰/۲۵

سوالات امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۳

قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) شب عید نوروز بود و موقع ترفیع رتبه . ب) من بیش از همه مُصر بودم در شنیدن حرف های شما. ج) نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی د) مرد نقال از صدایش ضجه می بارید.	۱
۰/۵	در ابیات زیر، برای هریک از واژه های «الف» و «ب» یک معادل معنایی بیابید و بنویسید . * سریر ملک، عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد * عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو، سوزنده و سرکش بود الف) مشتاق : ب) اورند:	۲
۰/۷۵	املاي درست هر واژه را از داخل کمانک انتخاب نمایید. الف) همه از (بهر - بحر) تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری ب) دیروز در (قربت - غربت) باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت آینه دار من و تو ج) جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله های رنگارنگ بر (تیلسان / طیلسان) آبی مدیترانه دوخته شده است.	۳
۱	در گروه کلمات زیر، چهار مورد نادرستی املايي وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. زما د و مرهم، زهر و تریاق، حوزه ادیب بزرگ، تعلل و درنگ، صد کاروان حیون، حضار مجلس، بغولات و حبوبات، صورت سرمای دی	۴
۰/۷۵	درست یا نادرست بودن هریک از موارد داده شده را در جدول زیر تعیین کنید. الف در هر دو مصراع بیت زیر فعل اسنادی به کار رفته است . « گفت مسوی زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست» ب در بیت زیر نقش دستوری واژه های «داروغه» و «خوابگاه» یکسان است . «گفت تا داروغه را گوئیم در مسجد بخواب گفت مسجد خوابگاه مردم بدکار نیست» ج «ان» در هر دو واژه «خاوران» و «شامگاهان» نشانه مکان است	۵
۰/۵	با توجه به عبارت « از رد صدای شما می بایست پیدایتان می کردم.» الف) نقش دستوری ضمیر پیوسته «تان»، متمم است یا مفعول؟ ب) مرجع ضمیر «تان»، «شما» است یا «صدا»؟	۶
۰/۷۵	با توجه به سروده زیر به پرسش ها پاسخ دهید . چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن / که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟ الف) نوع حذف به کار رفته در این سروده لفظی است یا معنایی؟ ب) زمان فعل «مانده است»، ماضی نقلی است یا ماضی بعید؟ ج) کدام واژه، وابسته پیشین اسم است؟	۷

سوالات امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۳

۰/۷۵	۸	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان» الف) نقش دستوری واژه «بغداد» چیست؟ ب) یک ترکیب اضافی در بیت بیابید و بنویسید. ج) یک پیوند وابسته ساز در بیت بیابید و بنویسید. این ملک که بغداد و ری اش نام نهادند»
۱	۹	نوع هر یک از وابسته‌های وابسته را در گروه‌های اسمی زیر، بنویسید. الف) هوای نسبتاً پاک ب) هفت فرسخ راه ج) سموم سرد این عقل د) بانک اعتبارات ایران
۰/۵	۱۰	در عبارت «ما، پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. نامش سیمرغ است» در پس کوه قاف، بر درختی بلند آشیان دارد.»، الف) کدام واژه در نقش تبعی «بدل» به کار رفته است؟ ب) کدام واژه نقش معطوف دارد؟
قلمرو ادبی (۴ نمره)		
۰/۷۵	۱۱	با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید. «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین گسترده و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نیا در مهد زمین بیورود.» الف) یک مورد اضافه تشبیهی در متن بیابید. ب) کدام واژه، استعاره است؟ مفهوم آن چیست؟
۱	۱۲	هریک از آرایه‌های «اسلوب معادله، حس آمیزی، حسن تعلیل و تضاد» در کدام مورد، دیده می‌شود؟ ۱) در عالم پیر هر گستا برنایی است ۲) محرم این هوش جز بی هوش نیست ۳) تا چشم بشور نبیندت روی ۴) زمزمه لیلیف و ملایم شما گمان مرا تایید کرد. می بایست هر چه زودتر مخفیگاهی پیدا کنم. عاشق بادا که عشق خوش سودایی است بنهفته به ابر چهر دلبنند محرمانه
۰/۵	۱۳	در بیت زیر، مفهوم کنایه مصراع دوم را بنویسید. «چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی بباید زدن سنگ را بر سبوی»
۰/۵	۱۴	مفهوم نمادین هر یک از واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بلبل گفت: من گرفتار عشق گلم. ب) بشنو این نی چون شکایت می کند
۰/۵	۱۵	کدام یک از ابیات زیر، دارای زمینه ملی حماسه است؟ الف) «بدان گاه سوگند پر مایه شاه ب) «سراسر همه دشت بریان شدند چنین بود آیین و این بود راه» بر آن چهر خندان گریان شدند»
۰/۷۵	۱۶	نام پدیدآورنده هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) کویر ب) دری به خانه خورشید ج) منطق الطیر

بسیار زیاده
فکر استعاره از بی

تضاد
اسلوب معادله
حسن تعلیل
محرمانه

آزورنگ
بباید زدن سنگ را بر سبوی

عاشق
ب) بشنو این نی چون شکایت می کند

روح
سراسر همه دشت بریان شدند
چنین بود آیین و این بود راه
بر آن چهر خندان گریان شدند

سوالات امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۳

قلمرو فکری (۵/۸ نمره)

معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

۱۷	برکن ز بن این بنا که باید	از ریشه بنای ظلم برکنند	۰/۷۵
۱۸	یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.		۰/۷۵
۱۹	هر کسی از ظنّ خود شد یار من	از درون من نجست اسرار من	۰/۵
۲۰	با این نسیم سحرخیز، برخیز اگر جان سپردیم	درباغ می ماند ای دوست گل یادگار من و تو	۰/۷۵
۲۱	بدان گه که شد پیش کاووس باز	فرود آمد از باره بردش نماز	۰/۷۵
۲۲	چون فرود آیی به وادی طلب	پیشست آید هر زمانی صد تعب	۰/۵

به سؤالات درک مطلب پاسخ دهید.

۲۳	در سروده «پهلوان هفت خوان اکنون / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود»، منظور از موارد مشخص شده را بنویسید.	۰/۵													
۲۴	در بیت زیر، شاعر به کدام پدیده اجتماعی اشاره دارد؟ «گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان	گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست»	۰/۵												
۲۵	در هریک از بیت های زیر، بر چه مفهومی تاکید دارد؟ الف) خانه ای کاو شود از دستان اجانب آباد ب) ز خورشید و از آب و از باد و خاک	زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است نگردد تبه نام و گفتار پاک	۰/۵												
۲۶	هریک از بیت های ردیف «اول»، با کدام یک از مفاهیم ردیف «دوم»، متناسب است؟ آن ها را به هم ربط دهید. (درستون «دوم»، یک مفهوم اضافی است.)	۱	۰/۵												
<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف اول</th> <th>ردیف دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) چو گل هر جا که لبخند آفرینی</td> <td>۱ رازداری و سکوت عاشق</td> </tr> <tr> <td>ب) این مدعیان در طلبش بی خیران اند</td> <td>۲ اشتیاق پایان ناپذیر عاشق</td> </tr> <tr> <td>ج) گلّه ما را گله از گرگ نیست</td> <td>۳ مبارزه با تزویر</td> </tr> <tr> <td>د) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد</td> <td>۴ شادی آفرینی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۵ از ماست که بر ماست</td> </tr> </tbody> </table>				ردیف اول	ردیف دوم	الف) چو گل هر جا که لبخند آفرینی	۱ رازداری و سکوت عاشق	ب) این مدعیان در طلبش بی خیران اند	۲ اشتیاق پایان ناپذیر عاشق	ج) گلّه ما را گله از گرگ نیست	۳ مبارزه با تزویر	د) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد	۴ شادی آفرینی		۵ از ماست که بر ماست
ردیف اول	ردیف دوم														
الف) چو گل هر جا که لبخند آفرینی	۱ رازداری و سکوت عاشق														
ب) این مدعیان در طلبش بی خیران اند	۲ اشتیاق پایان ناپذیر عاشق														
ج) گلّه ما را گله از گرگ نیست	۳ مبارزه با تزویر														
د) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد	۴ شادی آفرینی														
	۵ از ماست که بر ماست														
۲۷	هریک از بیت های زیر، با کدام یک از وادی های عرفانی داخل کمانک، تناسب دارد؟ الف) هشت جنت نیز اینجا مرده ای است ب) صد هزاران سایه جاوید، تو (کم شده بینی ز یک خورشید، تو (توحید/ فنا)	✓	۰/۵												
۲۸	در سروده زیر، شکسپیر، در مقام عاشق چه ادعایی می کند؟ «چیزی در مخیله آدمی می گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟	✓	۰/۵												
۲۹	با توجه به سروده «در کف ها کاسه زیبایی / بر لب ما تلخی دانایی / شهر تو در جای دگر / ره می بر با پای دگر» چرا شاعر دانایی را نکوهش می کند؟		۰/۵												

سوره و ارات
بینه سیزی
سوره اشخن

پاسخنامه امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۳

قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)	
۱	الف) ارتقا یافتن ، رتبه گرفتن ؛ ۰/۲۵، ص ۱۳۲ ب) اصرارکننده، پافشاری کننده؛ ۰/۲۵، ص ۸۸ ج) مانند، مثل، همسان ؛ ۰/۲۵، ص ۱۰ د) ناله و فریاد با صدای بلند، شیون ؛ ۰/۲۵، ص ۱۱۴
۰/۵	الف) گرم رو، (عاشق نیز درست است)، ۰/۲۵، ص ۱۲۲ ب) سریر، ۰/۲۵، ص ۳۶
۰/۷۵	الف) بهر، ۰/۲۵، ص ۱۲ ب) غربت، ۰/۲۵، ص ۸۴ ج) طیلسان، ۰/۲۵، ص ۶۱
۱	ضماد و مرهم، ۰/۲۵، ص ۳۵ صد کاروان هیون، ۰/۲۵، ص ۱۰۱ بقولات و حبوبات، ۰/۲۵، ص ۱۳۹ سورت سرمای دی، ۰/۲۵، ص ۱۰۹
۰/۷۵	الف) درست ۰/۲۵، ص ۱۹ (ی در مستی و نیست دوم) ب) نادرست، ۰/۲۵، ص ۱۹ (داروغه متمم و خوابگاه مسند) ج) نادرست، ۰/۲۵، ص ۱۵۲ (ان در خاوران نشانه مکان و در شامگاهان، نشانه زمان است.)
۰/۵	الف) مفعول، ۰/۲۵، ص ۹۲ ب) شما، ۰/۲۵، ص ۹۲
۰/۷۵	الف) لفظی، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵ ب) ماضی نقلی، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵ ج) چه، ۰/۲۵، ص ۱۵۵
۰/۷۵	الف) مسند، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵ ب) خون ضعیفان، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵ ج) که، ۰/۲۵، ص ۶۲
۱	الف) نسبتا: قید صفت، ۰/۲۵، ص ۷۵ ب) فرسخ: ممیز، ۰/۲۵، ص ۶۶ ج) این: صفت مضاف الیه، ۰/۲۵، ص ۷۴ د) ایران: مضاف الیه مضاف الیه
۰/۵	الف) پرندگان، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵ ب) شهریار، ۰/۲۵، ص ۱۲۰
قلمرو ادبی (۴ نمره)	
۰/۷۵	الف) فراش باد صبا، دایه ابر بهاری، بنات نبات، مهد زمین (یک مورد)، ۰/۲۵، ص ۱۶ ب) فرش زمردین ۰/۲۵: استعاره از سبزه ها و چمنزار، ۰/۲۵، ص ۱۶
۱	الف) تضاد، ۰/۲۵، ص ۵۳ (۲) اسلوب معادله، ۰/۲۵، ص ۴۷ (۳) حسن تعلیل، ۰/۲۵، ص ۳۴ (۴) حس آمیزی، ۰/۲۵، ص ۹۰
۰/۵	سنگ را بر سبوی زدن: آزمایش کردن، ۰/۵، ص ۱۰۶
۰/۵	الف) انسان هایی که عاشق ظاهرند، ۲۵ (کسانی که عشقشان حقیقی نیست) /، ص ۱۲۶ ب) انسان کامل، عارف کامل، مولانا، ۰/۲۵، ص ۴۶
۰/۵	الف، ۰/۵، ص ۱۰۳
۰/۷۵	نام پدیدآورنده هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) علی شریعتی، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵ ب) سلمان هراتی، ۰/۲۵، ص ۸۵ ج) عطار، ۰/۲۵، ص ۱۲۵

پاسخنامه امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۳۵

قلمرو فکری (۵/۸نمره)

۰/۷۵	این ظلم حاکم را همچون خانه ای ویران کن ؛ زیرا باید ظلم را از پایه و اساس از بین برد. ۰/۷۵، ص ۳۵	۱۷
۰/۷۵	روزگاری همه مردم دنیا به ایتالیا توجه داشتند و از آن حساب می بردند و اطاعت می کردند. ۰/۷۵، ص ۶۲	۱۸
۰/۵	هرکسی از دیدگاه خودش با عارف همراه می شود و حال درون او را درک نمی کند. ۰/۵، ص ۴۶	۱۹
۰/۷۵	با این انقلاب، تو هم به پاخیز که حتی اگر در این راه شهید هم شدیم ، انقلاب و آزادی به عنوان یادگار ما در وطن باقی می ماند. ۰/۷۵، ص ۸۵	۲۰
۰/۷۵	وقتی که پیش شاه کاووس رفت ، از اسب پیاده شد و تعظیم کرد. ۰/۷۵، ص ۱۰۳	۲۱
۰/۵	وقتی در مرحله طلب (اولین مرحله) قدم بگذاری، رنج و سختی های زیادی در برابر تو ظاهر می شود. ۰/۵، ص ۱۲۲	۲۲
۰/۵	رستم ، ۰/۲۵ ؛ مرگ یا چاهی که شغاد حفر کرده بود، ۰/۲۵، ص ۱۱۲	۲۳
۰/۵	رشوه خواری، ۰/۵، ص ۱۹	۲۴
۱	الف) بیگانه ستیزی ، ۰/۵، ص ۲۶ ب) نام و سخن نیک ماندگار است. ۰/۵، ص ۸۶	۲۵
۱	الف) ۴، ۰/۲۵، ص ۱۵۳ ب) ۱، ۰/۲۵، ص ۱۴ ج) ۵، ۰/۲۵، ص ۱۴۲ د) ۲، ۰/۲۵، ص ۴۷	۲۶
۰/۵	الف) استغنا، ۰/۲۵، ص ۱۲۳ ب) فنا، ۰/۲۵، ص ۱۲۵	۲۷
۰/۵	روح راستگوی عاشق هر چه را که در ذهن آدم می گنجد، برای معشوق ترسیم کرده است. ۰/۵، ص ۱۵۵	۲۸
۰/۵	چون زیبایی ها را نمی توان با عقل دریافت (یا نگاه عقل گرایانه به زیبایی، زیبایی را از بین می برد) ۰/۵، ص ۷۶	۲۹

سوالات امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۴

قلمرو زبانی (۵/۷ نمره)	
۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) دیدم توطئه ما دارد می ماسد. ب) که گفתי سمن داشت اندر کنار ج) جنگ بود این یا شکار آیا/ میزبانی بود یا تزویر د) پیش از آمد هر زمانی صد تعب
۰/۵	در بیت های زیر، تفاوت معنایی واژه «دستور» را بررسی کنید. الف) چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور ب) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست
۰/۵	املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) واصفان حلیه جمالش به تحیر (منسوب/منسوب) ب) گفت از (بهر / بحر) غرامت جامه ات بیرون کنم.
۰/۵	در هریک از موارد زیر، یک نادرستی املائی بیابید و درست آن را بنویسید. الف) همچنان که می توانست او، اگر می خواست، کان کمند شصت خم خویش بگشاید/ه بیاندازد به بالا، ... ب) در کتل و گردنه یک دوجین شکم و روده مراحل مضق و بلع و هضم و تحلیل را پیموده است.
۰/۵	در گروه کلمه های زیر، دو مورد نادرستی املائی وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. آذرم و حیا - خار و بی ارزش - سورت سرمای دی - زهر شمشیر و سنان
۰/۵	در نوشته زیر، نقش دستوری واژه های مشخص شده را تعیین کنید. «پروانه قوت از عشق آتش خورد و همه جهان، آتش بیند.»
۰/۵	با توجه به بیت های زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. گفت: نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم گفت: تا داروغه را گوئیم در مسجد بخواب الف) در بیت اول، فعل «شویم» استنادی و فعل «نیست» غیراسنادی است. ب) در بیت دوم، «خوابگاه مردم» یک ترکیب اضافی و «مردم بدکار» یک ترکیب وصفی است. درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐
۰/۵	نوع وابسته وابسته را در هریک از موارد زیر تعیین کنید. الف) متوجه شدم که قدرت قلم نویسنده تا چه حد بوده است. ب) این جا می توان چند حلقه چاه عمیق زد.
۰/۵	با توجه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه های غم و درد غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو؟» الف) نوع «واو» در مصراع اول، حرف ربط است یا عطف؟ ب) در مصراع دوم، کدام واژه نقش «نهاد» دارد؟
۰/۵	در نوشته «فکر کردم اگر پیش تر بروم، به حتم گم می شوم. بر تل خاکی نشستیم. حتی اگر من صدایتان نمی کردم، متوجه حضور من نمی شدید.» الف) زمان کدام فعل «مضارع التزامی» است؟ ب) در واژه «صدایتان»، نقش دستوری ضمیر پیوسته «تان» چیست؟

سوز
مفعول

۱	<p>«هفت خوان را زادسرو مرو، / ... / آن هریوه خوب و پاک آیین روایت کرد؛ / خوان هشتم را / من روایت می کنم اکنون / من که نامم ماث /»</p> <p>الف) گروه اسمی «آن هریوه خوب»، چه نوع نقش <u>تبعی</u> دارد؟</p> <p>ب) نقش دستوری واژه «اکنون» را بنویسید.</p> <p>ج) واژه «هشتم» کدام یک از انواع وابسته های پسین است؟</p> <p>د) در گروه اسمی «زادسرو مرو»، هسته را مشخص کنید.</p>
۰/۵	<p>در کدام گزینه، جمله مرکب دیده می شود؟</p> <p>الف) بی اختیار در را باز کردم و بن جوان نمک شناس را بیرون انداختم.</p> <p>ب) از خوش مشربی و فضل و کمال او چیزها گفتند و مره تلفن او را از من خواستند.</p> <p>ج) آقای مصطفی خیلی معذرت خواستند که بدون خداحافظی با آقایان رفتند.</p> <p>د) فوراً مسئله میهمانی و قرار با رفقا را با عیالم در میان گذاشتم.</p>
۰/۵	<p>مفهوم نشانه «ان» را در واژه های زیر بنویسید.</p> <p>الف) دیلمان: <u>مقام</u></p> <p>ب) خواهان: <u>فعل</u></p>
<p>(قلمرو ادبی ۴ نمره)</p>	
۰/۵	<p>نام صاحب هریک از آثار داده شده را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید.</p> <p>الف) غزلواره ها (شکسپیر / یابلو نرودا)</p> <p>ب) سانتاماریا (مهرداد اوستا / سید مهدی شجاعی)</p>
۰/۵	<p>از بین آثار زیر، به ترتیب یک اثر از <u>اخوان ثالث</u> و یک اثر از <u>سلمان هراتی</u> بیابید.</p> <p>از پاریز تا پاریس - دری به خانه خورشید - هوا را از من بگیر خنده ات را نه - در حیاط کوچک پاییز در زندان</p>
۱	<p>در هریک از موارد زیر، با توجه به بخش های مشخص شده، کدام آرایه ادبی دیده می شود؟</p> <p>الف) فراش باد صبا را گفته تا فروش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را گفته تا بنات نبات بپرورد. (استعاره)</p> <p>ب) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت. (تلمیح)</p> <p>ج) نهادند بر دشت هیزم دو کوه جهانی نظاره شده هم گروه (تلمیح)</p> <p>د) تا باز کند به روی عالم دیباچه خاطرات شیرین (تلمیح)</p>
۰/۵	<p>با توجه به منطق الطیر عطار، هر یک از پرندگان زیر، نماد <u>کسانی</u> هستند؟</p> <p>الف) بلبل: <u>عاشق</u></p> <p>ب) هدهد: <u>رهبر در راه</u></p>
۱	<p>در هریک از موارد زیر، آرایه درست را از کمانک مقابل آن، انتخاب کنید.</p> <p>الف) مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد آغنجه خاموش بلبل را به گفتار آورد (اسلوب معادله / حسن تعلیل)</p> <p>ب) یکی تازی ای برنشسته سیاه / همی خاک نعلش برآمد به ماه (تناقض / اغراق)</p> <p>ج) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند. (تشخیص / تضمین)</p> <p>د) همگنان خاموش / گرد بر گردش به کردار / صدف بر گرد مروارید / پای تا سر گوش (جناس همسان / تشبیه)</p>

سراعت نظر

۰/۵	با توجه به سروده «آن‌گاه که پاهایم می روند و باز می‌گردند / نان را، هوا را، روشنی را، بهار را، از من بگیر / اما خنده ات را هرگز / تا چشم از دنیا نبندم» (ب) مفهوم کنایه «چشم از دنیا نبندم»، چیست؟ الف) یک نمونه آرایه تضاد بیابید.	۱۹
-----	---	----

قلمرو فکری (۵/۸ نمره)

۲۰ معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

۰/۵	الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق	
۰/۵	ب) امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، معمولاً از سوء هاضمه می‌میرند.	
۰/۵	ج) که هر چند فرزند هست ارجمند / دل شاه از اندیشه یابد گزند	
۰/۵	د) طفره می‌رفتید ولی اصرارهای من، عاقبت شما را متقاعد کرد.	
۰/۷۵	هـ) چون بود کاکلیم ما را شاه نیست / بیش از این بی شاه بودن راه نیست	
۰/۷۵	و) این بدبخت‌ها سال آزرگار یک بار برایشان چنین پای می‌افتد و شکم‌ها را مدتی است صابون زده‌اند که کباب بخورند.	
۰/۵	ز) آیا چیزی در مخیله آدمی می‌گنجد که بتواند آن را بنگارد / اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟	

به پرسش‌های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.

۰/۵	۲۱ در نوشته زیر، منظور از «به طریق انبساط»، چیست؟ «یکی از یاران به طریق انبساط گفت: از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟»	
۰/۵	۲۲ با توجه به شعر «دماوندیه»، منظور از بخش‌های مشخص شده در بیت‌های زیر چیست؟ «پنهان مکن آتش درون را / گداز دل نهفته داری» زیر <u>دماوندیه</u> نو یکی پند / سوزد جانت به جانت سوگند» سوزد جانت به جانت سوگند / سوزد جانت به جانت سوگند	
۰/۵	۲۳ از مقایسه سروده سهراب سپهری با نوشته زیر به مفهوم مشت کس یافت می‌شود؟ * «من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذان را باد گفته باشد سر گلدسته سرو / من نمازم را پی تکبیرالا / می‌خوانم» * «در کویر خدا حضور دارد ... و حتی درختش، نرس، کوهش، هر صخره سنگش و سنگریزه آن را بر لب دارد.»	
۰/۵	۲۴ در بیت «نسیم سحر خیز / جان سپردیم» «با این نسیم سحر خیز، رخیز آ / جان سپردیم» ماند ای دوست گل / گار من و تو»	
۰/۵	۲۵ بیت زیر بر چه مفهومی تأکید دارد؟ «جو بخشایش پاک یزدان بود / دم آتش و آب یکسان بود» سوزد آتش را بر آب / سوزد آتش را بر آب	

۰/۵	<p>۲۶ در سرودهٔ زیر، منظور شاعر از «حدیث آشنای نقال» چیست؟ «مرد نقال - آن صدایش گرم، نایش گرم / آن سکوتش ساکت و گیرا / و دمش چون حدیث آشنایش گرم - / راه می رفت و سخن می گفت»</p>	۲۶																
۰/۵	<p>۲۷ در نوشتهٔ زیر، منظور نویسنده از مثل «چند مرده حلاجی» چیست؟ «مصطفی جان، می خواهم امروز نشان بدهی چند مرده حلاجی و از زیر سنگ هم شده یک غاز برای ما پیدا کنی.»</p>	۲۷																
۰/۵	<p>۲۸ با توجه به سرودهٔ زیر، یکی از ویژگی های عشق، جاودانی را بنویسید. «هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم / و آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم: «که تو از آن منی و من از آن تو»، / این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می بیند»</p>	۲۸																
۰/۵	<p>۲۹ با توجه به هفت وادی عرفانی منطق الطیر، هریک از بیت های ردیف نخست، با کدام بیت در ردیف دوم، یادآور وادی مشترکی است؟ (در ردیف دوم، یک بیت اضافی است)</p> <table border="1" data-bbox="159 728 1436 1120"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>نخست</th> <th>ردیف</th> <th>دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>روی ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک بیابانی برکنند</td> <td>الف</td> <td>هر یکی بینا شود بر قدر خویش بازیابد در حقیقت صدر خویش</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز</td> <td>ب</td> <td>چشم بگشا به گلستان و بین جلوهٔ آب صاف در گل و خار</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>ج</td> <td>مال اینجا بایدند انداختن ملک، اینجا بایدت درباختن</td> </tr> </tbody> </table>	ردیف	نخست	ردیف	دوم	۱	روی ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک بیابانی برکنند	الف	هر یکی بینا شود بر قدر خویش بازیابد در حقیقت صدر خویش	۲	دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز	ب	چشم بگشا به گلستان و بین جلوهٔ آب صاف در گل و خار			ج	مال اینجا بایدند انداختن ملک، اینجا بایدت درباختن	۲۹
ردیف	نخست	ردیف	دوم															
۱	روی ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک بیابانی برکنند	الف	هر یکی بینا شود بر قدر خویش بازیابد در حقیقت صدر خویش															
۲	دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز	ب	چشم بگشا به گلستان و بین جلوهٔ آب صاف در گل و خار															
		ج	مال اینجا بایدند انداختن ملک، اینجا بایدت درباختن															

پاسخنامه امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۴

قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱	الف) به نتیجه می رسد، به ثمر می رسد. ۰/۲۵ ص ۱۳۸ ج) دورویی، ریاکاری، نیرنگ، ۰/۲۵ ص ۱۱۴	ب) نوعی درخت گل، یاسمن ۰/۲۵ ص ۱۰۴ د) رنج و سختی، ۰/۲۵ ص ۱۲۲	۱
۰/۵	الف) مشاور و وزیر، ۰/۲۵ ص ۴۸	ب) اجازه، رخصت، ۰/۲۵ ص ۴۷	۲
۰/۵	الف) منسوب، ۰/۲۵ ص ۱۲	ب) بهر، ۰/۲۵ ص ۱۹	۳
۰/۵	الف) بیندازد، ۰/۲۵ ص ۱۱۴	ب) مضغ، ۰/۲۵ ص ۱۳۴	۴
۰/۵	آزم و حیا، ۰/۲۵ ص ۱۰۰	خوار و بی ارزش، ۰/۲۵ ص ۱۰۱	۵
۰/۵	قوت: مفعول، ۰/۲۵	آتش: مسند، ۰/۲۵ ص ۵۳	۶
۰/۵	الف) نادرست، ۰/۲۵	ب) درست، ۰/۲۵ ص ۱۹	۷
۰/۵	الف) مضاف الیه مضاف الیه، ۰/۲۵ ص ۶۴	ب) ممیز، ۰/۲۵ ص ۷۳	۸
۰/۵	الف) عطف، ۰/۲۵	ب) چشمان، ۰/۲۵ ص ۸۴	۹
۰/۵	الف) بroom، ۰/۲۵	ب) مفعول، ۰/۲۵ ص ۹۰	۱۰
۱	الف) بدل، ۰/۲۵ ب) قید، ۰/۲۵ ج) صفت شمارشی (ترتیبی) ۰/۲۵ د) زادسرو، ۰/۲۵ ص ۱۱۰		۱۱
۰/۵	ج) آقای مصطفی خیلی معذرت خواستند که بدون خدا حافظی با آقایان رفتند، ۰/۵ ص ۱۴۱		۱۲
۰/۵	الف) مکان (مکان زندگی مردم دیلم)، ۰/۲۵ ب) صفت فاعلی، ۰/۲۵ ص ۱۵۲		۱۳
(قلمرو ادبی ۴ نمره)			
۰/۵	الف) شکسپیر، ۰/۲۵ ص ۱۵۵	ب) سید مهدی شجاعی، ۰/۲۵ ص ۹۳	۱۴
۰/۵	در حیات کوچک پاییز در زندان، ۰/۲۵ ص ۱۱۴	دری به خانه خورشید، ۰/۲۵ ص ۸۵	۱۵
۱	الف) استعاره (باتوجه به کتاب علوم و فنون ۲ اگر مجاز هم نوشته شود صحیح است) ۰/۲۵ ص ۱۲ ب) کنایه، ۰/۲۵ ص ۲۷ ج) مجاز، ۰/۲۵ ص ۱۰۱ د) حس آمیزی، ۰/۲۵ ص ۹۵		۱۶
۰/۵	الف) انسان هایی که عاشق حقیقی نیستند و به عشق های دنیوی و ناپایدار دل بسته اند، ۰/۲۵ ب) پیر و مرشد و راهنما، ۰/۲۵ ص ۱۲۶		۱۷
۱	الف) اسلوب معادله، ۰/۲۵ ص ۴۸ ب) اغراق، ۰/۲۵ ص ۱۰۳ ج) تشخیص، ۰/۲۵ ص ۶۲ د) تشبیه، ۰/۲۵ ص ۱۰۹		۱۸
۰/۵	الف) می روند و بازمی گردند، ۰/۲۵ ب) نمیرم (تازمانی که زنده ام)، ۰/۲۵ ص ۱۵۱		۱۹

پاسخنامه امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۴

قلمرو فکری (۵/۸نمره)

با درود و خداقوت ، همکاران گرامی، لطفاً به پاسخ های درست مشابه، نمره اختصاص دهید.		۲۰
۰/۵	دلی می‌خواهم که از درد جدایی پاره‌پاره شده باشد.(محرمی می‌خواهم که سختی جدایی کشیده باشد) ۰/۵ ص ۴۶	الف
۰/۵	حکومت های بزرگ هم مانند انسان های ثروتمند و پرخور از زیاده خواهی نابود می شوند. ۰/۵ ص ۶۲	ب
۰/۵	هر چند فرزند عزیز و گرانقدر است ، اما بدگمانی به فرزند۰/۲۵ ، دل شاه را آزرده خواهد کرد.۰/۲۵ ص ۱۰۰	ج
۰/۵	خودداری می‌کردید ۰/۲۵ اما اصرارهای من شما را مجاب و راضی کرد.۰/۲۵ ص ۸۹	د
۰/۷۵	چرا سرزمین ما شاه ندارد، ۰/۵ بیش از این بدون شاه بودن شایسته نیست؛ ۰/۲۵ ص ۱۲۰	هـ
۰/۷۵	این بدبخت ها هر سال طولانی ۰/۲۵ یک بار برایشان چنین موقعیتی پیش می‌آید ۰/۲۵ و مدتی است انتظار کشیده اند (گرسنگی کشیده اند، به خود وعده داده اند) که کباب بخورند. ۰/۲۵	و
۰/۵	فکرو خیالی در ذهن انسان نمی‌گنجد که بتواند آن را بنویسد ۰/۲۵ اما روح راستگو و درست کردار من آن را برای تو، ای عشق جاودانی به تصویر نکشیده باشد. ۰/۲۵ ص ۱۵۵	ز
۰/۵	به شیوه صمیمی و خودمانی ، ۰/۵ ص ۱۳	۲۱
۰/۵	سوخته جان : شاعر (ملک الشعراى بهار)، ۰/۲۵ ، آتش : خشم، اعتراض ۰/۲۵ ، ص ۳۵ ،	۲۲
۰/۵	همه موجودات در حال تسبیح خداوند هستند. (یسبح لله ما فى السموات و ما فى الارض) ۰/۵ ص ۷۶	۲۳
۰/۵	نسیم سحرخیز: انقلاب و قیام مردم ، ۰/۲۵ ، باغ : وطن، کشور، ۰/۲۵ ص ۸۵	۲۴
۰/۵	لطف و عنایت حق، انسان را از آسیب ها در امان نگه می دارد. (آتش سوزان مثل آب، سرد می شود) ۰/۵ ص ۱۰۴	۲۵
۰/۵	داستان های شاهنامه (حماسه ملی ایران)، ۰/۵ ص ۱۱۴	۲۶
۰/۵	میزان قدرت و توانایی تو چه قدر است. ۰/۵ ص ۱۳۴	۲۷
۰/۵	یکی از این دو مورد: عشق قدیم را هر چه قدر قدیمی باشد، کهنه و بی ارزش نمی شمارد یا همواره معشوق را جوان می بیند. ۰/۵ ص ۱۵۵	۲۸
۰/۵	۱- ب ، ۰/۲۵ ص ۱۲۳ ۲- ج ، ۰/۲۵ ص ۱۲۷	۲۹

سوالات امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۵

قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. (الف) عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف (ب) محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. (ج) با صدایی مرتعش، لحنی رجز مانند و دردآلود / خواند (د) چنین روز مبارکی صله ارحام نکنی کی خواهی کرد؟
۰/۵	برای واژه های « کتاب » و « تماشا » از میان واژه های زیر معادل معنایی بیابید. فروغ، رواق، نظاره، پگاه، صحیفه، سروش
۰/۵	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) دیروز در (قربت - غربت) باغ، من بودم و یک چمن داغ (ب) تن زجان و جان زتن (مستور - مسطور) نیست
۱	در گروه کلمه های زیر، چهار مورد نادرستی املايي وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. سپید معجر - شبه و سایه - نیلسان مدیترانه - رمق و توان - کاپورت سرمای دی - آزر م و حیا - شیر ارقند - مزید و افزونی
۰/۵	نقش دستوری هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید. «هر کسی از ظن خود شد یار من» از درون من نجست اسرار من
۰/۲۵	الگوی ساخت کدام جمله « نهاد + مفعول + مسند + فعل » است؟ (۱) زیبایی محبوب تو چند روی بیش نیست. (۲) عشق جاودانی، همواره معشوق را جوان می بیند. (۳) در این سفر، ستارگان را با درخشندگی جاودان خود می بینم. (۴) عشق از بهر این معنی، فرض راه آمد.
۰/۵	در هریک از گروه های اسمی زیر، نوع وابسته و وابسته را تعیین نمایید. (الف) هفت فرسخ راه (ب) دامنه کوه های شمالی
۰/۵	کاربرد معنایی فعل « نیست »، در کدام مصراع، اسنادی و در کدام مصراع، غیر اسنادی است؟ « زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست زبانه » در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست
۰/۷۵	با توجه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. « چنان آمد اسپ و قباي سوار که گفتی سمن داشت اندر کنار » (الف) یک حرف ربط وابسته ساز بیابید. (ب) ترکیب « قباي سوار » وصفی است یا اضافی؟ (ج) کدام نقش تبعی در این بیت به کار رفته است؟
۰/۵	با توجه به سروده زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. « و در بهاران، عشق من / خنده ات را می خواهم / چون گلی که در انتظارش بودم » (الف) مفهوم « ان » را در واژه « بهاران » بنویسید. (ب) زمان فعل « می خواهم » مضارع اخباری است یا آینده؟
۰/۵	در هریک از گروه های اسمی زیر، نوع وابسته های پیشین و پسین مشخص شده را بنویسید. (الف) رخس رخشنده (ب) آخرین اندیشه ها
۰/۵	در جمله ی مرکب زیر، جمله هسته (پایه) و جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید. « خودت بهتر می دانی که در این شب عیدی مالیه از چه قرار است. »

هسته (پایه) پیرو (وابسته)

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۳	مصراع دوم هریک از بیت‌های زیر را بنویسید. الف) آیینۀ نگاهت پیوند صبح و ساحل ب) ماه آمده به دیدن خورشید، صبح زود ج) تنیده یاد تو در تار و پودم، میهن ای میهن	۱/۵
۱۴	آرایهٔ متناسب با هریک از ابیات زیر را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. الف) شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی = آشنایان را در ایام پریشانی بپرس ب) جو خواهی که پیدا کنی گفت‌وگوی بیاید زدن سنگ را بر سبوی	۰/۵ (اسلوب معادله - حناس) (تشخیص - کنایه)
۱۵	حس آمیزی به کار رفته در عبارت زیر را توضیح دهید. «مثل کلاس گرم و پرشور حرف می‌زدید و مثل کلاس طنز و شوخی از کلامتان نمی‌افتاد.»	۰/۵
۱۶	آرایهٔ استعاره را در بیت زیر مشخص کنید و مفهوم آن را بنویسید. «برکن ز بن ایر بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند»	۰/۵ استعاره از ... هر مجاز جوست
۱۷	کدام یک از ترکیب‌های مشخص شده مجاز است؟ مفهوم آن را بنویسید. «نالۀ مرغ اسیر این حسه بهر وطن است» «مسلمک مرغ گرفتار قفس همچو من است»	۰/۵ صورت مجاز
۱۸	مشبه و مشبه به را در سرودهٔ زیر معلوم کنید. «همگنان خاموش / گرد بر گردش، به کردار صدف بر گرد مروارید»	۰/۵
۱۹	نام پدیدآورندهٔ هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) منطق الطیر : ب) داستان کباب غاز : ج) فی حقیقهٔ العشق : د) قصه شیرین فرهاد:	۱ ۲۰۳ ۱۳۳

ج) قلمرو فکری (۸ نمره)

معنی هریک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

۲۰	تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن‌ها پس افکند	۰/۵
۲۱	از دست و زبان که بر آید کز عهده شکرش به در آید	۰/۷۵
۲۲	بخند؛ زیرا خندهٔ تو / برای دستان من شمشیری است آخته	۰/۵
۲۳	ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریار است. در خرد و بینش، او را همتایی نیست.	۰/۷۵
۲۴	یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد.	۰/۵
۲۵	سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار	۰/۵
۲۶	حالا دیگر مصطفی در خوش‌زبانی، نوک جمع را چیده است.	۰/۵

به پرسش‌های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.													
۲۷	با توجه به نوشته زیر، دو مورد از صفات خداوند را بنویسید. پرده ناموش بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد. <i>سدر العیوب</i> <i>زاق و روزی</i>												
۲۸	هریک از ابیات زیر، بر چه مفهومی تأکید دارد؟ (الف) جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن (ب) کاووس کیانی که کی اش نام نهادند بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است ← کی بود؟ و کجا بود؟ و کی اش نام نهادند؟ <i>وطن پرور</i>												
۲۹	مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید. «شو منفجر ای دل زمانه» «دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟» «عوت به ترک کوهت وضو کن» «وان آتش خود نهفته میسند» برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟ <i>نایبها قدره</i>												
۳۰	در بیت زیر، مقصود شاعر از «مادر سر سپید» و «سیاه بخت فرزند» چیست؟ «ای مادر سرسپید، بشنو این پند سیاه بخت فرزند»												
۳۱	با توجه به بیت «چو بخشایش پاک بزندان بود» دم آتش و آب یکسان بود»، شاعر چه عاملی را سبب تأثیر یکسان آب و آتش می داند؟												
۳۲	در جدول زیر، هر یک از متن‌ها، با کدام یک از مفاهیم مقابل خود، تناسب معنایی دارد؟ <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>الف</td> <td>«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»</td> <td>(۱) امیدوار شدن ✓</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان ساور چون لب جام»</td> <td>(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>(۱) سختی کشیدن و بردباری در راه کمال</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی</td> </tr> </table> <i>۱</i> <i>۲</i>	الف	«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»	(۱) امیدوار شدن ✓	ب	«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان ساور چون لب جام»	(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی			(۱) سختی کشیدن و بردباری در راه کمال			(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی
الف	«ستاره ضعیفی در شبستان تیره و تار درونم درخشیدن گرفت.»	(۱) امیدوار شدن ✓											
ب	«اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان ساور چون لب جام»	(۲) رها شدن از ضعف و ناتوانی											
		(۱) سختی کشیدن و بردباری در راه کمال											
		(۲) توصیه به شادی در هنگام سختی											
۳۳	با توجه به سروده زیر، منظور شاعر از «شعر محض خوب و خالی» چیست؟ «قصه است این، قصه، آری قصه درد است / بی عیار و شعر محض خوب و خالی نیست» <i>شعر نقطه ظاهر کرده</i> <i>دارتوا کس</i>												
۳۴	سروده زیر، بیانگر کدام ویژگی‌ها، عشق است؟ «چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن / که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟» <i>ص تا آزیبا، کوف را بیخ کزیده</i>												

پاسخنامه امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۵

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	الف) جمع عاکف، کسانی که در مدت معین در مسجد بمانند و به عبادت پردازند، ص ۱۳، ۰/۲۵ ب) نهایت، ص ۵۲، ۰/۲۵ ج) دارای ارتعاش، لرزنده، ص ۱۱۰، ۰/۲۵ د) به دیدار خویشاوندان رفتن و احوال پرسی از خویشان، ص ۱۳۳، ۰/۲۵	۱
۰/۵	کتاب: صحیفه، ص ۱۵۵، ۰/۲۵ : تماشای نظاره، ص ۷۳، ۰/۲۵	۲
۰/۵	الف) غربت، ص ۸۴، ۰/۲۵ : ب) مستور، ص ۴۷، ۰/۲۵	۳
۱	شبح و سایه، ص ۹۰، ۰/۲۵ - طیلسان، ص ۶۱، ۰/۲۵ - سورت سرما، ص ۱۰۹، ۰/۲۵ - ارغند، ص ۳۵، ۰/۲۵	۴
۰/۵	یار: مسند، ۰/۲۵ اسرار: مفعول، ۰/۲۵، ص ۶۱	۵
۰/۲۵	گزینه ۲ ص ۵۴، ۰/۲۵	۶
۰/۵	الف) ممیز، ص ۰/۲۵ ب) صفت مضاف الیه، ص ۰/۲۵، ۶۵	۷
۰/۵	مصراع اول: اسنادی ۰/۲۵ مصراع دوم: غیر اسنادی در معنی وجود ندارد. ۰/۲۵، ص ۲۰	۸
۰/۷۵	الف) که ۰/۲۵ ب) اضافی ۰/۲۵ ج) معطوف ۰/۲۵، ص ۱۰۴	۹
۰/۵	الف) زمان بهار ۰/۲۵ ب) مضارع اخباری ۰/۲۵، ص ۱۵۱	۱۰
۰/۵	الف) رخشنده: صفت بیانی، ۰/۲۵ ب) آخرین: صفت شمارشی، ۰/۲۵، ص ۱۱۳	۱۱
۰/۵	جمله هسته: خودت بهتر می دانی ۰/۲۵ جمله وابسته: در این شب عیدی مالیه از چه قرار است. ۰/۲۵، ص ۱۳۲	۱۲
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱/۵	الف) لبخند گاه گاهت صبح ستاره باران ص ۵۷، ۰/۵ ب) خورشید رفته است سر شب سراغ ماه، ص ۹۶، ۰/۵ ج) بود لبریز از عشقت وجودم: میهن ای میهن! ص ۱۱۷، ۰/۵	۱۳
۰/۵	الف) اسلوب معادله، ص ۴۹، ۰/۲۵ : ب) کنایه، ص ۱۰۰، ۰/۲۵	۱۴
۰/۵	نویسنده دو حس شنوایی و لامسه را در جمله «گرم حرف می زدید» آمیخته است. ص ۸۹، ۰/۲۵	۱۵
۰/۵	بنا: ۰/۲۵ در مصراع اول، استعاره از ظلم است. ۰/۲۵، ص ۳۵	۱۶
۰/۵	مرغ اسیر در مصراع اول مجاز است ۰/۲۵ مجاز از شاعر ۰/۲۵، ص ۲۸	۱۷
۰/۵	همگان: مشبه ۰/۲۵ صدف: مشبه به ۰/۲۵، ص ۱۱۶	۱۸
۱	الف) عطار، ص ۱۲۵، ۰/۲۵ ب) محمدعلی جمالزاده ص ۱۴۰، ۰/۲۵ ج) شهاب الدین سهروردی، ص ۵۲، ۰/۲۵ د) احمد عربلو ص ۴۳، ۰/۲۵	۱۹

پاسخنامه امتحان نهایی فارسی ۳

شماره ۵

قلمرو فکری (۸ نمره)	
۰/۵	۲۰ ای دماوند تو مشیت بزرگ روزگار هستی که هنوز پس از قرن ها به عنوان میراثی باقی مانده ای. ص ۳۴
۰/۷۵	۲۱ هیچ کس نمی تواند با رفتار و سخنانش از عهده شکرگزاری خداوند برآید. ص ۱۲
۰/۵	۲۲ بخند زیرا خنده و شادمانی تو، مانند شمشیری بر کشیده در دستان من است. (شادی تو سلاحی برای مبارزات من است) ص ۱۵۰
۰/۷۵	۲۳ ما پرندگان هم رهبر و پادشاهی داریم که در خرد و بینش، همانندی ندارد. ص ۱۲۰
۰/۵	۲۴ روزگاری همه مردم دنیا به ایتالیا توجه داشتند و از آن بیم داشتند. ص ۶۲
۰/۵	۲۵ سیاوش گفت ای پادشاه! تحمل دوزخ در برابر این تهمت برای من آسان تر است. ص ۱۰۱
۰/۵	۲۶ اکنون مصطفی در خوش صحبتی، بر جمع مسلط شده است. ص ۱۳۷
۰/۵	۲۷ ستارالعیوب بودن (۰/۲۵ روزی رسانی یا رزاق بودن خداوند ۰/۲۵، ص ۱۲
۰/۵	۲۸ الف) وطن پرستی یا جان فشانی در راه وطن ۰/۲۵ ص ۲۹ ب) ناپایداری قدرت، ص ۶۲، ۰/۲۵
۰/۵	۲۹ دعوت به اعتراض و ترک خاموشی و سکوت ص ۳۷
۰/۵	۳۰ مادر سر سپید: دماوند ۰/۲۵ سیاه بخت فرزند: خود شاعر ۰/۲۵
۰/۵	۳۱ لطف و بخشایش الهی ص ۱۰۴
۰/۵	۳۲ الف) ۱، ۰/۲۵، ص ۱۳۶ ب) ۲، ۰/۲۵، ص ۱۵۳
۰/۵	۳۳ شعری که فقط به زیبایی ظاهری توجه می کند ۰/۲۵ و به محتوا بی توجه است (متعهد نیست) ۰/۲۵ ص ۱۱۰
۰/۵	۳۴ توصیف ناپذیری عشق ۰/۲۵ و ویژگی های معشوق ۰/۲۵

حروف ہم آوا

ط - ت ← ٹو فان - طوفان
ث - س ص ص ← ثنا - سنا / صورا - سور
ز - ذ - ض - ظ ← زلال - ضلال - ظلال
د - ح ← برائت - براحت
ق - خ ← قریب - خریب
ح - ه ← حمزہ - حمزہ

هم آوا (۲)

خوان - خویش - خوار

خان - خشن - ص

وار ملفوظ وغير ملفوظ

س ← جزء - شینی - شیء

ا ← مآله - آس

س ای ← سنول - متلائی

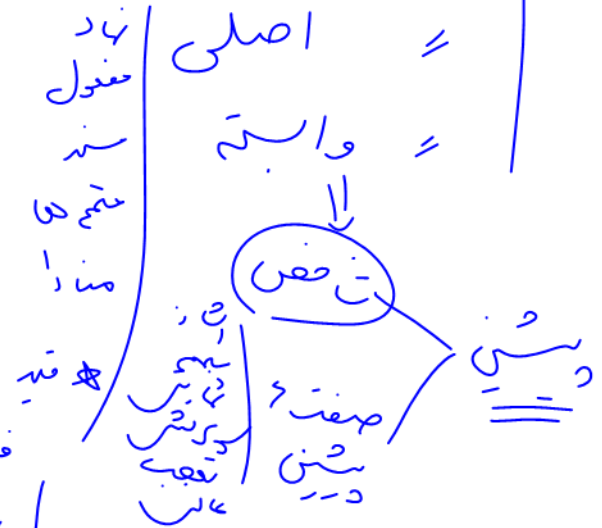
و ← ~~سنول~~ - سوال

ا = ا + س ← عاصف

ا = ا + س ← عاصف

املاي همزه
مسئول
مسئول

نقش‌های تبعی ←

سین \rightarrow صفت‌ها \rightarrow سین

تکرار ← در قیافه‌ها ← دانای تویی تو
در بیان جمله

بدل ← صفا دل سفیدی دهنوی ناصر دوست علی آمد
بجای نقش تویی
و بلافاصله در آن

معطوف ← فقط هم نقش و = ناصر منصور کردار
با 'و' در جمل عطف
متصل به

تایید فکر
صاف دانی
صاف دانی
صاف دانی
صاف دانی

فعلی
مفعول
سین
تایید
بیانی

① = ہا = جمع حردان

انواع ان → ② = مایح = ضوران . باخران - بیلان -

③ = وقت و مقام = زمان = بیداران - بیلان و روزان

④ = ن = صدری = راہندان - آستی تان

⑤ = دراصل = حالت = شان - ناران

⑥ = منسوبہ = نسبت = کاویح - میدان -

⑦ = نرہ = فاعلی = ضوران - ستابح

فعل ← حال ← بن صدح

فعل امر - ب
 بگو بگو

لذتہ ← بن صر

عصر - ن
 گفتن ← گفت

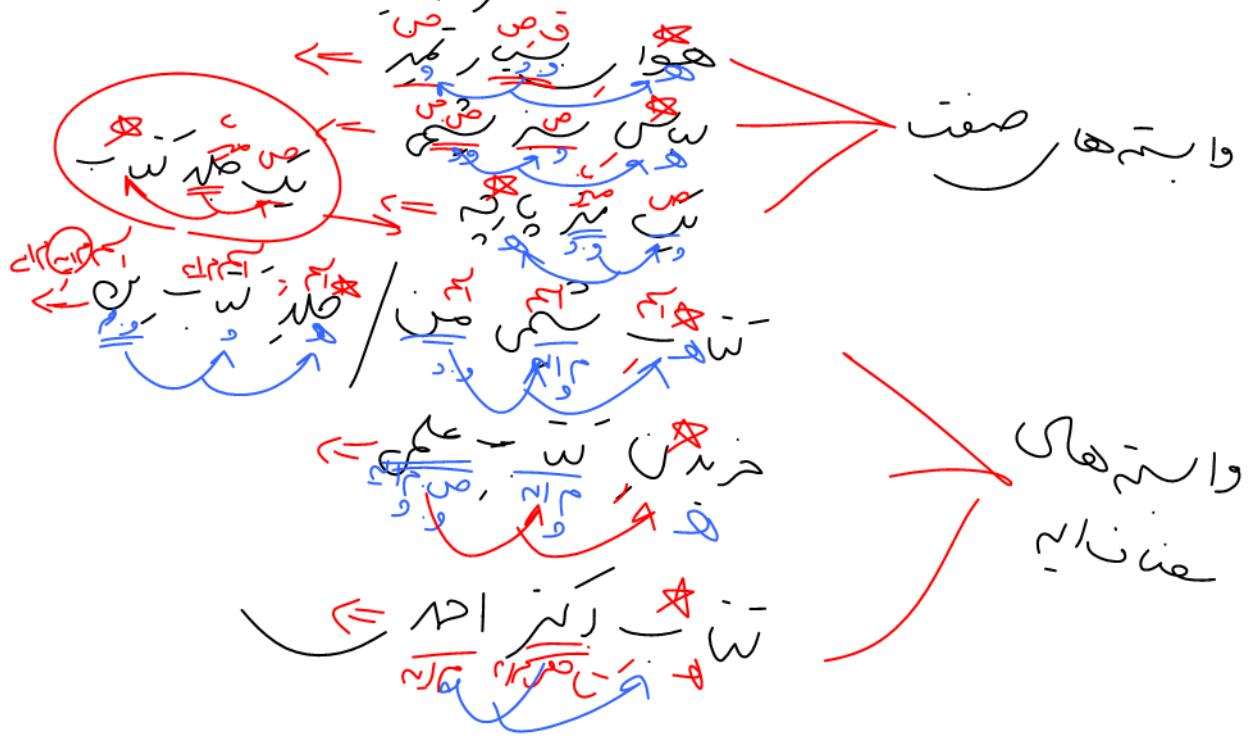
گفتہ ← مضرار (مطلق)
 می گفتہ ← استمراری
 گفتہ ام ← نقلی
 گفتہ بودم ← بعد
 گفتہ باشم ← التزامی
 داشتہ می گفتہ ← مستمر

آینده ← عصر - ن ← خواہم گفت

امر ← بگو - بگو - بگو

نہی ← مگو - مگو - مگو
 مگو - مگو - مگو

واستهای وابسته ← وابسته اند به صفت

زمینه‌های حال

- ۱- داستانی ← رزبتری از واقعیت
- ۲- قهرمانی ← شخصیت‌ها با کارها و قیدت‌های ^{صاف‌نمای}
- ۳- ملی ← قهرمان اصلی از خون ملت
با باورها، رسوم، بزرگواران، آیین‌ها...

۴- خرق عادت ← قدرت‌های خارق‌العاده، در صحنه
واجور یا اداگر

تجربہ ← م . اراد . مہمہ . وجہ

ضم (صل) مدال افتخار اس کے لیے

مدال افتخار تو ... ضم سیدہ تو
موضوعات میں بعض بیابانہ انتقار ہرگز

مہمہ
الہ خیر برائے (مملو) کام کا

لاہ — تحلیہ و تجزیہ
کوہ — حرد مفاد

حَسْبُكَ مَرَدٌ ← حَسْبُكَ مَرَدٌ
 حَسْبُكَ مَرَدٌ ← حَسْبُكَ مَرَدٌ
 حَسْبُكَ مَرَدٌ ← حَسْبُكَ مَرَدٌ
 حَسْبُكَ مَرَدٌ ← حَسْبُكَ مَرَدٌ
 حَسْبُكَ مَرَدٌ ← حَسْبُكَ مَرَدٌ
 حَسْبُكَ مَرَدٌ ← حَسْبُكَ مَرَدٌ

فعل، صفت، و در نزد جزئی از جمله برای
 آمده است (استفاز بر ای) از

مجاز ← یعنی استفادۀ لفظی در معنی غیر لفظی

آن ندارد امشب که برآید آفتابی

دست از سرم برآید ← کل لفظ در معنی غیر لفظی (مجاز) معنی دیگر و کلمات

رسیده او در دستش بود - رسیده (مجاز) ...
غیب و انگشت

هفتاد واری
عطار

طعم

اکف

نقره

درخت کوهستان

سهم
لشکای
سکروب

صبر

توصیه

استغفار

عزیزت

حق

طلب

بنا

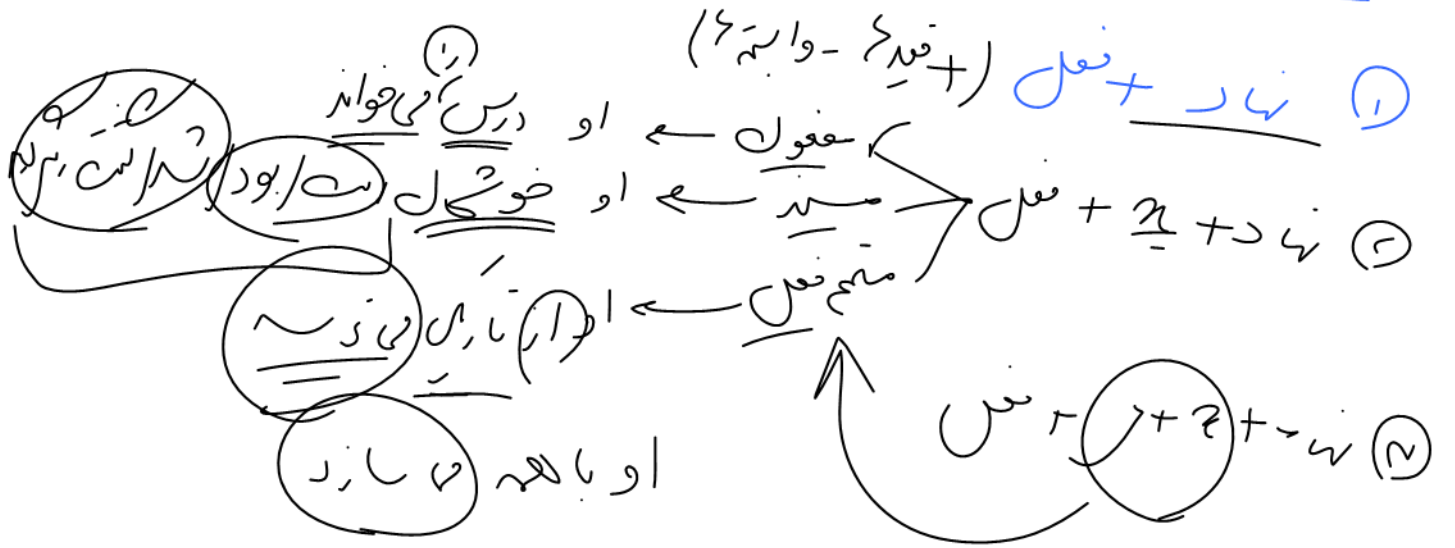
تلاوت

خوشنتر

آس

ها کردن
کار
بنا

انگوهای اجرای جمله

کرداند کردانید = کرد نمود، ساخت
نعل نعل مفعول و مستند خواه

نایدن ... = نیز استن ...

مردم ادرا مفعول نعل مستند خواه
القیب فی نامه

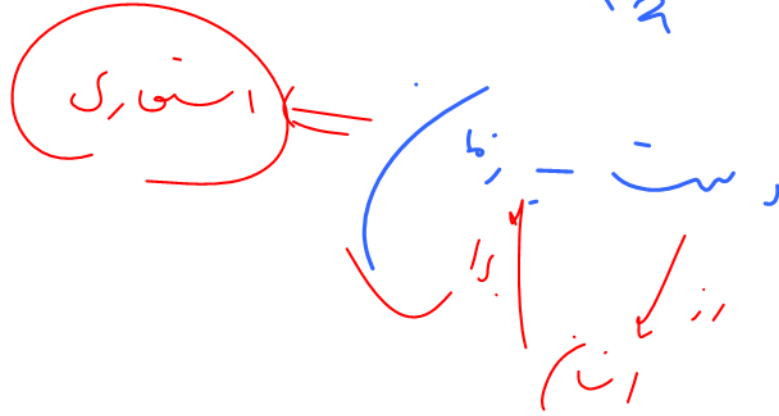
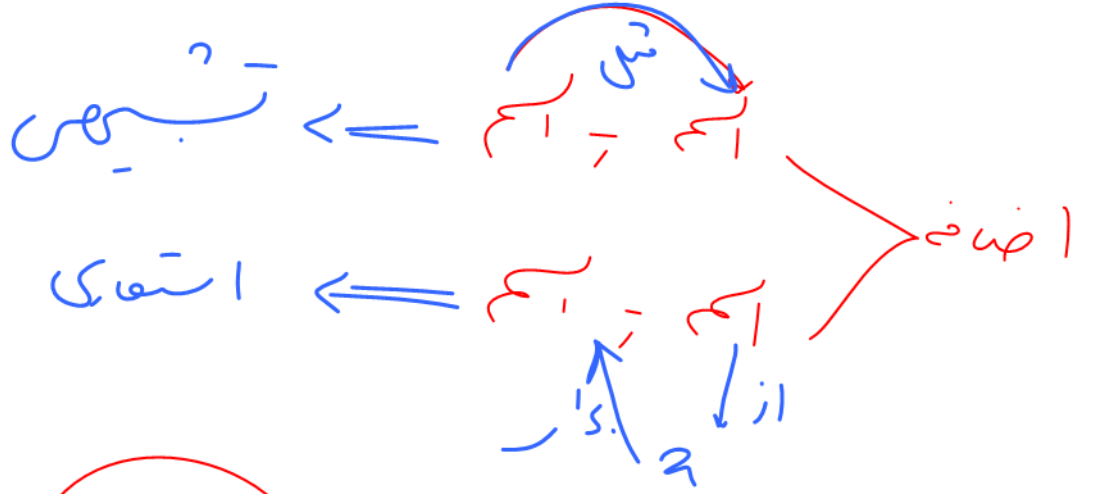
مردم مفعول نعل مستند خواه
القیب فی نامه

نعل مفعول و مستند خواه
نعل مفعول و مستند خواه
بیا ز باره

تکرار سے کلمہ دقیقاً بہ (ہم) نُصَل دھجی لے مہفا تکرار کو

جہاں سے دو کلمہ ہے درمضی سنفادت ولی با ظہور (نوشتہ، رونق) یک یا سب سے یا ایک
تاک (جسٹ) ناہجی (انصاف)

ایک سے ایک کلمہ دریک موقعیت طوری بہ کار، چار دہ کہ
بہ لویا ضد مہفا قابل برداشت ہے

هترسه + ان ← (4) ← گره + ان
~~گره + ان~~
عترسنگان

تسنه + ی ← تسنگی
* تیره آون ← تیره گون
تیره + ی ← تیرگی

ن + پند \leftarrow نیند
د + پند \leftarrow دیند

~~نیاند~~
~~دیند از د پندازد~~

ن + آموزد \leftarrow نناموزد ✓
یا لاله - یا خزانه - یا سانه ✓

استعاره از ... ← م و ص استعاره
 2 استعاره از ... ← ش و ش استعاره
 باین استعاره از عشق ← عشق شن بلبل است
 استعاره را ... فعل، صفت، یا ظرف استعاره

کل می خنده - دست روزگار - دروازه های علم
 فنر استعاره - مال انسان استعاره - دروازه های علم استعاره
 فنر استعاره - مال انسان استعاره - دروازه های علم استعاره

